

Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser

1)

I medfør af § 196 og § 373, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. xxx af xxx fastsættes:

Afsnit I. Anvendelsesområde

Kapitel 1

De omfattede virksomheder og rapporter

De omfattede virksomheder

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for:

- 1) forsikringsselskaber,
- 2) pensionskasser omfattet af lov om finansiel virksomhed (tværgående pensionskasser) og
- 3) modervirksomheder, hvis virksomhed udelukkende eller hovedsageligt består i at eje kapitalandele i forsikringsselskaber.

Stk. 2. Tværgående pensionskasser skal anvende de i bilag 6 anførte begreber i stedet for de begreber, der er anført i bekendtgørelsens tekst.

De omfattede rapporter

§ 2. Virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, skal for hvert regnskabsår udarbejde og offentliggøre en årsrapport og en halvårsrapport, jf. §§ 183 og 196 i lov om finansiel virksomhed. Års- og halvårsrapport skal indeholde koncernregnskab, hvis det følger af §§ 131-134.

§ 3. Et regnskab, som en virksomhed udelukkende udarbejder til eget brug, er ikke en årsrapport eller en halvårsrapport efter denne bekendtgørelse. Aflægger en virksomhed et regnskab, der ikke er en årsrapport eller en halvårsrapport efter denne bekendtgørelse, må det ikke betegnes som årsrapport eller halvårsrapport, og det skal såvel i form og indhold fremstå, så det ikke kan forveksles med en årsrapport eller en halvårsrapport aflagt efter denne bekendtgørelse.

Afsnit II. Årsrapporten

Kapitel 2

Klassifikation og opstilling

Generelle bestemmelser

---

¹⁾Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører ...

§ 4. Balance og resultatopgørelse skal opstilles i skematisk form i overensstemmelse med bilagene 2-4.

Stk. 2. De i skemaerne i bilag 2, 3 og 4 angivne poster skal anføres særskilt og i den angivne rækkefølge. Under forudsætning af at opstillingsskemaernes struktur opretholdes, kan der foretages en mere detaljeret opdeling, hvis beløbet i den nye underpost er væsentligt, og hvis arten eller funktionen af underposten er forskellig fra øvrige underposter. Der kan tilføjes nye poster, hvis beløbet for en sådan er væsentligt, og hvis arten eller funktionen af den nye post er forskellig fra de øvrige poster.

Stk. 3. Poster, der kun indeholder uvæsentlige beløb, kan sammendrages med andre poster af samme art eller funktion. Dette finder ikke anvendelse på underposter til følgende poster:

- 1) bilag 2: for poster under *III. Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter*, ialt på balancepassivside,
- 2) bilag 3: for post *1. Præmier f.e.r. i alt.*, post *5. Forsikringsydelse f.e.r., i alt* og post *6. Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt* i resultatopgørelsen
- 3) bilag 4: for post *1. Præmieindtægter f.e.r., i alt* og post *3. Erstatningsudgifter f.e.r., i alt* i resultatopgørelsen

§ 5. Ved hver post i balance og resultatopgørelse anføres de tilsvarende beløb for det foregående regnskabsår. Er posterne ikke direkte sammenlignelige med foregående års poster, skal sidstnævnte tilpasses. Virksomheden kan dog undlade at tilpasse sammenligningstal, hvis det ikke er praktisk muligt. Manglende sammenlignelighed eller foretaget tilpasning skal angives og behørigt begrundes i noterne, jf. § 89.

Stk. 2. Poster i balance og resultatopgørelse, som ikke indeholder noget beløb, skal kun medtages, hvis det foregående årsregnskab indeholder en sådan post.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse for noteoplysninger med mindre andet er foreskrevet i denne bekendtgørelse.

Balancen

Fælles bestemmelser

§ 6. Under aktivposterne 2.2. *Udlån til tilknyttede virksomheder* og 2.4. *Udlån til associerede virksomheder* opføres ansvarlig lånekapital og andre langfristede lån til de pågældende virksomheder. Øvrige tilgodehavender hos de pågældende virksomheder opføres under aktivpost 8 eller aktivpost 9 eller under en anden post, hvorunder tilgodehavendet efter sin art henhører. Indgår der blandt aktiverne placeringer i tilknyttede eller associerede virksomheder, som ikke er opført under posterne 2, 8 eller 9, skal dette oplyses i en note med beløbsangivelse.

§ 7. Aktivpost 4. *Genforsikringsdepoter* anvendes af selskaber, der driver indirekte forsikring, og anvendes til skyldige beløb som i henhold til genforsikringskontrakter tilbageholdes af cedenter. Under posten må ikke opføres aktiver, som ejes af genforsikrings-selskabet og er lagt til sikkerhed for cedenters krav.

§ 8. Under aktivpost 5. *Genforsikringsandele af de forsikringsmæssige hensættelser*, i alt opføres de beløb, som virksomheden forventer at modtage fra genforsikrere i henhold til de indgåede genforsikringskontrakter.

§ 9. Under aktivpost 11. *Driftsmidler* opføres materielle anlægsaktiver, bortset fra grunde og bygninger, herunder udgifter til indretning af lejede lokaler.

§ 10. Under aktivpost 12. *Midlertidigt overtagne aktiver* føres materielle aktiver, herunder ejendomme, som midlertidigt er overtaget ved udbetaling af erstatninger.

§ 11. Under passivpost II. *Ansvarlig lånekapital* opføres gældsforpligtelser (evt. stiftet ved udstedelse af værdipapirer), om hvilke det gælder, at kreditors krav træder tilbage for alle øvrige kreditorer. Under posten opføres medlemskonti i tværgående pensionskasser og gensidige forsikrings-selskaber.

§ 12. Udgifter, der er afholdt før balancetidspunktet, men som vedrører de efterfølgende år, skal opføres under periodeafgrænsningsposterne i aktiverne. Indtægter, som er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører de efterfølgende år, skal opføres under periodeafgrænsningsposterne i passiverne. Dette gælder dog ikke for indgåede præmier, medmindre forsikringsperioden først påbegyndes efter regnskabsårets afslutning.

Stk. 2. Udgifter, dog ikke forsikringsydelse, som vedrører regnskabsåret, men som først vil blive betalt i de efterfølgende år, skal opføres under gæld. Indtægter, der vedrører regnskabsåret, men som først betales efter balancetidspunktet, skal opføres under tilgodehavender. Påløbne, uforfaldne renter samt optjent, uforfalden lejeindtægt opføres dog under aktivpost 17. *Tilgodehavende renter samt optjent leje.*

Stk. 3. Hvis de udgifter eller indtægter, der er nævnt i stk. 1 og 2, er af væsentlig betydning, skal de forklares i noterne.

§ 13. Under passivpost IV. *Hensatte forpligtelser*, i alt opføres betingede forpligtelser samt øvrige beløb i henhold til §§ 71-73 og § 75, stk. 2.

Stk. 2. Hensatte forpligtelser må ikke anvendes til regulering af aktivernes værdi.

§ 14. Passivpost V. *Genforsikringsdepoter* anvendes af cedenter til skyldige beløb, som selskabet har tilbageholdt eller modtaget fra genforsikrere i henhold til genforsikringskontrakter. Under posten må ikke opføres aktiver, som ejes af genforsikrere og er lagt til sikkerhed for selskabets krav.

Livsforsikring

§ 15. Under passivpost 8. *Livsforsikringshensættelser*, i alt opføres under post 8.1. *Garanterede ydelser* forpligtelser til at betale ydelser, der er garanteret, forsikrings- og investeringskontrakter, bortset fra den del heraf, der er opført under *Erstatningshensættelser*. Under post 8.2. *Bonuspotentialer på fremtidige præmier* opføres for bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter forpligtelser til at yde bonus vedrørende de aftalte endnu ikke forfaldne præmier. Under post 8.3. *Bonuspotentialer på fripolicydelser* opføres for bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter forpligtelser til at yde bonus vedrørende de allerede indbetalte præmier m.v.

§ 16. Under passivpost 9. *Erstatningshensættelser* opføres forfaldne forsikringsydelse. Beløbet skal indbefatte et skøn over forsikringsydelse for endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder, der ville være forfaldne i regnskabsåret, hvis sagen havde været anmeldt og færdigbehandlet.

§ 17. Under passivpost 10. *Kollektivt bonuspotentialer*, jf. § 66, opføres forpligtelser til at yde bonus ud over de bonusbeløb, der er tilført *livsforsikringshensættelserne*.

§ 18. Virksomheder, der har forsikrings- og investeringskontrakter, der er tilknyttet investeringsfonde (klasse III) i deres forsikringsbestand, skal opføre forpligtelserne i forbindelse med disse kontrakter under post 13. *Hensættelser til unit-linked kontrakter* på balancens passivside, jf. bilag 2.

Stk. 2. De investeringsaktiver, der er knyttet til kontrakterne nævnt i stk. 1, opføres samlet under hovedpost III. *Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked kontrakter*, jf. bilag 2. Aktiverne specificeres efter art i balancen eller i en note.

Stk. 3. Det oplyses i en note, om forsikrings- og investeringskontrakter omfattet af stk. 1 er tegnet med garanti om en vis minimumsforrentning og i givet fald, hvor stor denne er. Har selskabet både kontrakter med en minimumsforrentning og kontrakter uden minimumsforrentning omfattet af stk. 1, foretages i en note en beløbsmæssig fordeling af passivpost 13. *Hensættelser til unit-linked kontrakter* på de forskellige typer med angivelse af de til de enkelte forsikringstyper tilknyttede investeringsaktiver specificeret som angivet i stk. 2.

§ 19. Under passivpost 12. *Særlige bonushensættelser* opføres bonusforpligtelser, der opfylder kriterierne for at kunne medregnes i basiskapitalen i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Skadesforsikring

§ 20. Under passivpost 7. *Præmiehensættelser* opføres forpligtelser og omkostninger vedrørende de ikke-forløbne dele af risikoperioderne for de skadesforsikringskontrakter, som virksomheden har indgået, jf. § 68.

§ 21. Under passivpost 9. *Erstatningshensættelser* opføres beløb til dækning af senere betalinger og omkostninger for forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret eller tidligere, jf. § 69.

Resultatopgørelsen

Fælles bestemmelser

§ 22. Under underposten *Indtægter fra tilknyttede virksomheder* opføres den til kapitalandelene svarende indtægt fra tilknyttede virksomheder i form af udbytte og værdiregulering.

Stk. 2. Under underposten *Indtægter fra associerede virksomheder* opføres den til kapitalandelene svarende indtægt fra associerede virksomheder i form af udbytte og værdiregulering.

Stk. 3. Under underposten *Indtægter af grunde og bygninger* opføres overskud eller underskud ved drift af selskabets grunde og bygninger inklusive en beregnet lejeindtægt af grunde og bygninger, som selskabet ejer og benytter i sin drift. Beløbet opføres efter fradrag af udgifter til ejendomsadministration, men før fradrag af prioritetsrenter, der opføres under posten *Renteudgifter*. Regulering af grunde og bygningers værdi opføres ikke under posten *Indtægter af grunde og bygninger*, men under posten *Kursreguleringer*.

Stk. 4. Under underposten *Renteindtægter og udbytter m.v.* opføres renter og rentelignende indtægter af obligationer, andre værdipapirer, udlån, indlån og tilgodehavender, herunder indeksregulering af indeksobligationer. Endvidere opføres under denne post udbytter af kapitalandele, med mindre beløbene henhører under underposterne *Indtægter fra tilknyttede virksomheder* og *Indtægter fra associerede virksomheder*.

Stk. 5. Under underposten *Kursreguleringer* opføres den samlede værdiregulering, herunder valutakursregulering, samt nettogevinster og nettotab ved salg af aktiver, der henhører under gruppen af investeringsaktiver i balancen, bortset fra tilknyttede og associerede virksomheder.

Stk. 6. Under underposten *Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed* opføres de omkostninger, der kan henføres til handel med og administration af selskabets investeringsaktiver, jf. dog stk. 3.

§ 23. Under hovedposten *Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.*, i alt opføres de omkostninger, som er forbundet med at erhverve og administrere selskabets forsikringsbestand, herunder den hertil svarende andel af personaleomkostninger, provisioner, markedsføringsomkostninger, husleje, udgifter til kontorartikler og kontorhold samt af- og nedskrivninger på materielle og immaterielle aktiver.

Stk. 2. Den andel af de forsikringsmæssige driftsomkostninger, der kan henføres til erhvervelse og fornyelse af forsikringsbestanden, opføres under underpost *Erhvervelsesomkostninger*.

Stk. 3. Har selskabet udført erhvervelses- og/eller administrative opgaver for tilknyttede virksomheder, som afregnes på omkostningsdækkende basis, kan det modtagne vederlag opføres som et fradrag i hovedposten. Fradraget kan enten opføres under en særskilt underpost benævnt *Refusion fra tilknyttede virksomheder* eller foretages i en af eller i begge underposterne *Erhvervelsesomkostninger* eller *Administrationsomkostninger* og specificeres da i en note.

§ 24. Under posterne *Andre indtægter/omkostninger* opføres indtægter og omkostninger i forbindelse med agenturvirksomhed, anden accessorisk virksomhed, administration for andre selskaber samt andre indtægter og omkostninger, der ikke kan henføres til virksomhedens forsikringsbestand eller investeringsaktiver. Indtægter og omkostninger i forbindelse med administration for tilknyttede virksomheder kan dog opføres under posten *Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.*, jf. 23, stk. 3. Er beløbene under posterne *Andre indtægter/omkostninger* af væsentlig betydning, skal de forklares i en note.

§ 25. Under posten *Skat* opføres den skat, der påhviler årets resultat.

§ 26. Under underpost 1.1. *Bruttopræmier* opføres beløb for direkte og indirekte forsikringskontrakter, der er forfaldet i regnskabsåret, samt præmier på investeringskontrakter med ret til bonus. Bruttopræmier opføres med fradrag af ristornerede præmiebeløb og eksklusive afgifter opkrævet sammen med præmierne til offentlige myndigheder. I forbindelse med coassurance indgår den andel af den samlede præmie, der vedrører selskabet.

Stk. 2. Under underpost 1.2. *Afgivne forsikringspræmier* opføres beløb, forsikringsselskabet i regnskabsåret har betalt til eller er blevet genforsikringsselskaber skyldige for genforsikringsdækning.

Stk. 3. Under hovedposten 1. *Præmier f.e.r.* opføres resultatet af underposterne 1.1.-1.2.

§ 27. Under post 3. *Pensionsafkastskat* opføres den pensionsafkastskat, der hviler på det afkast, der indgår i resultatopgørelsen, uanset om skatten er aktuel eller først skal betales i senere perioder.

§ 28. Under underpost 5.1. *Udbetalte ydelser* opføres de beløb, der for selskabets direkte forsikringskontrakter i regnskabsåret er betalt til:

- 1) forsikringssummer ved død,
- 2) forsikringssummer ved kritisk sygdom,
- 3) forsikringssummer ved invaliditet,
- 4) forsikringssummer ved udløb,
- 5) pensions- og renteydelser,
- 6) tilbagekøb,
- 7) kontant udbetalte bonusbeløb og
- 8) forsikringspræmier

samt ydelser betalt til cedenter for selskabets indirekte forsikringskontrakter.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 8, skal omfatte forsikringspræmier, som selskabet har betalt til andre forsikringsselskaber for forsikringsdækning for forsikringstagere. Ud over de under stk. 1 nævnte beløb kan der under post 5.1. opføres udgifter til revalidering og sygebehandling af forsikrede, når udgifterne er afholdt med det formål at afværge en invaliditetsydelse i det konkrete tilfælde.

Stk. 3. Under underpost 5.2. *Modtaget genforsikringsdækning* opføres modtagne eller tilgodehavende beløb fra selskabets genforsikrere til dækning af forsikringsydelser i overensstemmelse med genforsikringskontrakter.

Stk. 4. Under underpost 5.4. *Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser* opføres forskellen mellem den andel af bruttoerstatningshensættelserne, der kan henføres til genforsikringsdækningen ved regnskabsårets slutning og ved regnskabsårets begyndelse.

Stk. 5. Under hovedposten 5. *Forsikringsydelser f.e.r.* opføres resultatet af underposterne 5.1.-5.4.

§ 29. Under post 6.1. *Ændring i livsforsikringshensættelser* opføres forskellen mellem værdien af livsforsikringshensættelserne ved regnskabsårets begyndelse og slutning. I virksomheder, der ikke anvender § 30, stk. 2, opføres post 6.1. med fradrag af den del af ændringen, der er årets tilskrevne bonus.

Stk.2. Post 6.1. *Ændring i livsforsikringshensættelser* specificeres i en note på ændringerne i de underposter, som livsforsikringshensættelserne er opdelt på i balancen.

§ 30. Under underpost 7.1. *Årets tilskrevne bonus* opføres den bonus vedrørende året, der er fordelt til forsikringstagerne ved forhøjelse af de garanterede ydelser.

Stk. 2. Virksomheder, der løbende tilskriver bonus efter en forud for regnskabsåret fastsat sats, kan undlade at benytte underpost 7.1. I så fald benævnes post 7. *Ændring i kollektivt bonuspotentiale og/eller særlige bonushensættelser* uden underopdeling.

§ 31. Under post 10. *Overført investeringsafkast* fradrages den andel af investeringsafkastet efter pensionsafkastskat, der vedrører egenkapitalen samt virksomhedens syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed.

§ 32. Under post II. *Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring* opføres det samlede resultat af virksomhedens syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed. Posten specificeres i en note i overensstemmelse med resultatopgørelsesskemaet for skadesforsikringsselskaber, posterne 1-6 i bilag

4. Som investeringsafkast for denne virksomhed indgår den andel af det samlede investeringsafkast, der vedrører syge- og ulykkesforsikringsvirksomheden.

§ 33. Under post 11. *Egenkapitalens investeringsafkast* opføres den andel af investeringsafkastet før pensionsafkastskat, der vedrører egenkapitalen.

§ 34. I virksomheder, der ikke er selskabsskattepligtige opføres under post 14. *Skat* den andel af pensionsafkastskatten, der kan henføres til egenkapitalen. I så fald benævnes posten *Pensionsafkastskat for egenkapitalen*.

Skadesforsikring

§ 35. Under underpost 1.1. *Bruttopræmier* opføres beløb, forsikringsvirksomheden i regnskabsåret har modtaget eller har fået til gode for direkte og indirekte forsikringskontrakter, hvis forsikringsperiode er påbegyndt før regnskabsårets afslutning. Bruttopræmier opføres med fradrag af ristornerede præmiebeløb, bonus og præmierabatter, der ydes forsikringstagere uafhængigt af skadesforløbet, samt eksklusive afgifter til offentlige myndigheder opkrævet sammen med præmierne. I forbindelse med coassurance indgår den andel af den samlede præmie, der vedrører virksomheden.

Stk. 2. Under underpost 1.2. *Afgivne forsikringspræmier* opføres beløb, forsikringsvirksomheden i regnskabsåret har betalt til eller er blevet genforsikringsselskaber skyldige for genforsikringsdækning.

Stk. 3. Under underpost 1.3. *Ændring i præmiehensættelser* opføres forskellen mellem bruttopræmiehensættelserne ved regnskabsårets begyndelse og ved regnskabsårets slutning, jf. § 20.

Stk. 4. Under underpost 1.4. *Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser* opføres forskellen mellem den andel af præmiehensættelserne, der kan henføres til genforsikringsdækning ved regnskabsårets begyndelse og ved regnskabsårets slutning.

Stk. 5. Under hovedposten 1. *Præmieindtægter f.e.r., i alt* opføres resultatet af underposterne 1.1.-1.4.

§ 36. Under post 2. *Forsikringsteknisk rente* opføres et beregnet renteafkast af årets gennemsnitlige forsikringsmæssige hensættelser f.e.r. Som rente anvendes gennemsnittet af den af Københavns Fondsbørs ved udgangen af hver måned i regnskabsåret offentliggjorte effektive gennemsnitsobligationsrente før beskatning af samtlige obligationer med en restløbetid på under 3 år. Et tilsvarende beløb fradrages under post 8. *Forrentning af forsikringsmæssige hensættelser*.

Stk. 2. Er virksomhedens forsikringsmæssige hensættelser opgjort ved diskontering, jf. § 68, stk. 4 og § 69, stk. 4, fradrages den del af forøgelsen af hensættelserne, der kan henføres til diskonteringen, i beløbet under post 2. *Forsikringsteknisk rente*.

Stk. 3. I virksomheder, der driver indirekte forretning, skal den del af de forsikringsmæssige hensættelser f.e.r., der modsvares af genforsikringsdepoter ikke indgå i beregningsgrundlaget efter stk. 1. Årets rente af genforsikringsdepoterne skal indgå i beløbet under post 2. *Forsikringsteknisk rente*.

Stk. 4. Post 2. *Forsikringsteknisk rente* forklares og specificeres på de beløb, der fremkommer efter stk. 1, 2 og 3 i en note.

§ 37. Under underpost 3.1. *Udbetalte erstatninger* opføres beløb, der i regnskabsåret er betalt for forsikringsskader. Beløbet skal indbefatte interne og eksterne udgifter til besigtigelse og vurdering af skaderne, udgifter til bekæmpelse og begrænsning af indtrufne skader samt øvrige direkte og indirekte omkostninger forbundet med behandlingen af indtrufne skader. Udbetalte erstatninger opføres efter fradrag af beløb, der er modtaget som følge af virksomhedens overtagelse af forsikrede værdier eller indtræden i forsikredes rettigheder ved erstatningernes udbetaling.

Stk. 2. Under underpost 3.2. *Modtaget genforsikringsdækning* opføres beløb, forsikringsvirksomheden i regnskabsåret har modtaget fra virksomhedens genforsikrere til dækning af indtrufne skader i overensstemmelse med genforsikringskontrakter.

Stk. 3. Under underpost 3.3. *Ændring i erstatningshensættelser* opføres forskellen mellem erstatningshensættelserne ved regnskabsårets slutning og ved regnskabsårets begyndelse, jf. § 21.

Stk. 4. Under underpost 3.4. *Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser* opføres forskellen mellem den andel af erstatningshensættelserne, der kan henføres til genforsikringsdækningen ved regnskabsårets slutning og ved regnskabsårets begyndelse.

Stk. 5. Er hensættelserne opgjort ved diskontering, jf. § 69, stk. 4, opføres den andel af forskelsbeløbene efter stk. 3 og 4, der kan henføres til diskonteringen, ikke under posterne 3.3. og 3.4., men fradrages i post 2. *Forsikringsteknisk rente f.e.r.*, jf. § 36, stk. 2.

Stk. 6. Under hovedposten 3. *Erstatningsudgifter f.e.r.* opføres resultatet af underposterne 3.1.-3.4.

§ 38. Under hovedpost 5. *Bonus og præmierabatter* opføres de præmiebeløb, der er tilbagebetalt eller skal tilbagebetales til forsikringstagere, når størrelsen af tilbagebetalingen fastlægges på grundlag af skadesforløbet i regnskabsåret på den enkelte forsikringskontrakt eller en bestand af forsikringskontrakter ud fra kriterier, der er fastlagt før regnskabsårets begyndelse eller ved forsikringskontrakternes tegning.

Bevægelser på egenkapitalen

§ 39. Bevægelser på egenkapitalen skal vise:

- 1) egenkapitalen primo året,
- 2) resultat for perioden,
- 3) indtægter eller omkostninger for perioden, som er indregnet direkte på egenkapitalen, jf. § 82, og summen heraf,
- 4) den samlede indkomst beregnet som summen af nr. 2 og 3, der viser de samlede beløb, som kan henregnes til egenkapitalen,
- 5) effekten af ændringer i anvendt regnskabspraksis og korrektioner af fejl,
- 6) udbetalt udbytte,
- 7) kapitaltilførsler eller -nedsættelser, herunder køb og salg af egne aktier, og
- 8) egenkapitalen ultimo året.

Kapitel 3

Indregning og måling

Balancen

Generelle bestemmelser

§ 40. Balancen består af indregnede aktiver, indregnede forpligtelser, herunder hensatte forpligtelser, og egenkapitalen, der udgør forskellen mellem disse aktiver og forpligtelser. Ved passiver forstås summen af egenkapital og indregnede forpligtelser.

§ 41. Et aktiv skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Stk. 2. En forpligtelse skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Stk. 3. Ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser skal der tages hensyn til oplysninger, der fremkommer efter balancedagen, men inden regnskabet udarbejdes, hvis – og kun hvis – oplysningerne bekræfter eller afkræfter forhold, som er opstået senest på balancedagen.

§ 42. Transaktioner, der er gennemført i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta, omregnes til den funktionelle valuta efter valutakursen på transaktionsdagen.

Stk. 2. Monetære poster i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta omregnes til den funktionelle valuta efter lukkekursen for valutaen på balancedagen.

Stk. 3. Ikke-monetære poster i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta omregnes til den funktionelle valuta efter valutakursen på transaktionsdagen, hvis posten er indregnet på basis af kostprisen.

Stk. 4. Ikke-monetære poster i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta omregnes til den funktionelle valuta efter lukkekursen på balancedagen, hvis posten er indregnet på basis af dagsværdien.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder tilsvarende for en udenlandsk enhed, hvis aktiviteter indgår i regnskabet, og som har en funktionel valuta, der afviger fra den regnskabsaflæggende virksomheds funktionelle valuta.

Stk. 6. Valutakursforskelle opstået ved afhændelse af aktiver eller afvikling af forpligtelser omfattet af stk. 2-4 eller omregning efter stk. 1-4 skal indregnes i resultatopgørelsen.

Stk. 7. Afviger regnskabets præsentationsvaluta fra virksomhedens eller en udenlandsk enheds funktionelle valuta, omregnes fra den eller de funktionelle valuta(er) til præsentationsvalutaen efter følgende regler:

- 1) resultatopgørelsesposter omregnes efter valutakursen på transaktionsdagen og
- 2) balanceposter omregnes efter lukkekursen på balancedagen.

Stk. 8. Valutakursforskelle opstået ved omregning efter stk. 7 indregnes direkte på egenkapitalen.

Finansielle instrumenter

§ 43. Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden bliver underlagt det finansielle instruments kontraktmæssige bestemmelser.

§ 44. Et finansielt aktiv, der er solgt eller på anden måde overdraget til en anden part, skal ophøre med at være indregnet i balancen. En del af et finansielt aktiv skal ophøre med at være indregnet i balancen, hvis der er solgt eller overdraget en entydigt defineret andel af aktivet.

Stk. 2. Ved køb eller salg af finansielle aktiver på sædvanlige markedsbetingelser kan virksomheden vælge på ensartet måde for samtlige køb og salg enten at indregne og ophøre med at indregne aktiverne i balancen på handelsdatoen eller på afregningsdatoen.

Stk. 3. Anvendes handelsdatoen som indregningsdato, jf. stk. 2, indregnes samtidig med indregningen af det finansielle aktiv en forpligtelse svarende til den aftalte pris. Tilsvarende indregnes ved salg af et finansielt aktiv et aktiv svarende til den aftalte pris. Denne forpligtelse eller dette aktiv ophører med at være indregnet i balancen på afregningsdatoen.

Stk. 4. Anvendes afregningsdatoen som indregningsdato, jf. stk. 2, skal ændringer i værdien af det erhvervede eller solgte aktiv i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen indregnes som et finansielt aktiv eller en finansiell forpligtelse. For et aktiv, som efter første indregning måles til kostpris eller amortiseret kostpris, indregnes værdiændringer i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen ikke.

Stk. 5. Uanset stk. 1, skal et finansielt aktiv, der overdrages på en måde, der indebærer, at virksomheden i væsentligt omfang bevarer risikoen og adgangen til afkast (betalingsstrømme) forbundet med aktivet, bibeholdes i balancen. Ved en sådan overdragelse indregnes en finansiell forpligtelse svarende til den betaling, der er modtaget i forbindelse med overdragelsen.

§ 45. Finansielle forpligtelser ophører med at være indregnet i balancen, når – og kun når – forpligtelsen ophører, dvs. når den i kontrakten anførte pligt er opfyldt, annulleret eller udløbet.

§ 46. Finansielle instrumenter skal på tidspunktet for første indregning måles til dagsværdi.

Stk. 2. Finansielle instrumenter, som efter første indregning løbende reguleres til amortiseret kostpris, jf. § 49, skal dog ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, der er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument.

§ 47. Finansielle aktiver skal med undtagelse af aktiver omfattet af § 49 efter første indregning løbende reguleres til dagsværdi.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på afledte finansielle instrumenter, der på balancetidspunktet er aktiver.

Stk. 3. Unoterede kapitalandele skal, hvis deres dagsværdi ikke kan måles pålideligt, dog måles til kostpris. Tilsvarende gælder for afledte finansielle instrumenter, hvis værdi er afledt af sådanne kapitalandele.

§ 48. Finansielle forpligtelser skal med undtagelse af forpligtelser omfattet af § 50 efter første indregning løbende måles til dagsværdi.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på afledte finansielle instrumenter, der på balancetidspunktet er forpligtelser.

§ 49. Udlån og tilgodehavender med variabel rente måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

§ 50. Forpligtelser med variabel rente skal efterfølgende indregnes og måles til amortiseret kostpris.

§ 51. Dagsværdien af børsnoterede finansielle instrumenter er lukkekursen på balancedagen, eller, hvis en sådan ikke foreligger, den anden officielle kurs, der må antages bedst at svare hertil. Når virksomheden har matchende positioner af aktiver og forpligtigelser, kan der anvendes middellkurser som grundlag for opgørelsen af dagsværdien af den matchende position og anvendes købs- og salgspriser på den åbne nettosition.

Stk. 2. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer er dog nutidsværdien af obligationerne.

Stk. 3. Dagsværdien af børsnoterede finansielle instrumenter, hvis officielle børskurs må antages ikke at afspejle instrumentets dagsværdi på grund af manglende eller utilstrækkelig handel i tiden op til balancedagen, måles efter § 52.

§ 52. For finansielle instrumenter, der ikke er noteret på en børs, eller for hvilke der ikke forefindes en børskurs, der afspejler instrumentets dagsværdi, jf. § 51, stk. 3, fastlægges dagsværdien ved hjælp af en værdiansættelsesteknik, der har til formål, at fastlægge den transaktionspris, som ville fremkomme i en handel på målingstidspunktet mellem uafhængige parter, der anlægger normale forretningsmæssige betragtninger.

Stk. 2. En værdiansættelsesteknik efter stk. 1 skal

- 1) inddrage alle faktorer, herunder observerbare, aktuelle markedsdata, som må antages at influere på dagsværdien, og som markedsdeltagere må antages at ville tage i betragtning ved en prisfastsættelse af det pågældende finansielle instrument og
- 2) være i overensstemmelse med almindeligt anerkendte metoder for prisfastsættelse af finansielle instrumenter.

§ 53. Egne aktier samt øvrige egenkapitalinstrumenter indregnes ikke som et aktiv. Anskaffelser eller salg af egne aktier og øvrige egenkapitalinstrumenter indregnes som en ændring i egenkapitalen.

Stk. 2. Egne gældsinstrumenter indregnes ikke som et aktiv. Anskaffelser eller salg af egne gældsinstrumenter indregnes som en ændring i den pågældende forpligtelse.

Dattervirksomheder og associerede virksomheder

[§ 54. Andele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes efter reglerne i § 43 og måles efter reglerne i § 46, stk. 1, og § 47, stk. 1 og 3.]

Materielle anlægsaktiver

§ 55. Materielle aktiver, som besiddes til brug i administrationen, distributionen eller produktionen, og som forventes at skulle benyttes i mere end et regnskabsår, skal på tidspunktet for første indregning måles til kostpris.

Stk. 2. I kostprisen medregnes alle omkostninger, der er foranlediget af anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug, eller som direkte kan henføres til det fremstillede aktiv.

§ 56. Materielle anlægsaktiver, bortset fra grunde og bygninger, skal efter første indregning måles til kostprisen med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede nedskrivninger ved værdiforringelse.

Stk. 2. Afskrivninger er den systematiske fordeling over aktivets forventede brugstid af aktivets kostpris med fradrag af den restværdi, som aktivet forventes at kunne indbringe ved udgangen af brugstiden.

Stk. 3. Nedskrivning for tab ved værdiforringelse skal foretages, hvis det vurderes, at aktivets genindvindingsværdi er lavere end den regnskabsmæssige værdi efter foretagne afskrivninger. Nedskrivninger skal tilbageføres, hvis der ikke længere er grundlag for nedskrivningen.

§ 57. Grunde og bygninger skal efter første indregning løbende reguleres til dagsværdi.

Stk. 2. Dagsværdien af grunde og bygninger opgøres i overensstemmelse med bilag 7.

§ 58. Ændringer i dagsværdien af grunde og bygninger, som virksomheden anvender i egen drift, behandles efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Stigninger i en ejendoms dagsværdi indregnes direkte i posten *Opskrivningsshenlæggelser* under egenkapitalen, med mindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen, jf. stk. 3.

Stk. 3. Fald i en ejendoms dagsværdi indregnes i resultatopgørelsen, med mindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet direkte i posten *Opskrivningsshenlæggelser* under egenkapitalen, jf. stk. 2. I så fald skal værdifaldet overføres direkte som en reduktion i *Opskrivningsshenlæggelser*.

Stk. 4. Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen. Afskrivninger er den systematiske fordeling over aktivets forventede brugstid af aktivets kostpris med fradrag af den restværdi, som aktivet forventes at kunne indbringe ved udgangen af brugstiden.

Immaterielle aktiver

§ 59. Immaterielle aktiver, som besiddes til brug i administrationen, distributionen eller produktionen skal på tidspunktet for første indregning måles til kostpris, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Udviklingsomkostninger kan kun indregnes som et immaterielt aktiv, hvis der foreligger dokumentation for,

- 1) at der er teknisk mulighed for færdiggørelse af det immaterielle aktiv, således at det kan anvendes,
- 2) at virksomheden har til hensigt at færdiggøre det immaterielle aktiv,
- 3) at virksomheden evner at anvende det immaterielle aktiv,
- 4) at det immaterielle aktiv vil frembringe sandsynlige økonomiske fordele i fremtiden, der som minimum svarer til de afholdte omkostninger, og
- 5) at virksomheden på pålidelig måde kan måle de omkostninger, der kan henføres til det immaterielle aktiv i løbet af dets udvikling.

Stk. 3. Internt oparbejdede mærkenavne, kundelister og lignende, forskningsomkostninger, stiftelses- og etableringsomkostninger, uddannelsesomkostninger, markedsføringsomkostninger, flytte- og omorganiseringssomkostninger samt internt oparbejdet goodwill må ikke indregnes som aktiv.

§ 60. Immaterielle aktiver skal efter første indregning måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger, hvis aktivet vurderes at have en endelig brugstid, og akkumulerede tab ved værdiforringelse, jf. § 56, stk. 2 og 3.

Leasing

§ 61. Finansielt leasede aktiver indregnes hos leasingtager fra det tidspunkt, hvor leasingtager har ret til at bruge det leasede aktiv. Ved første indregning måles aktivet til dagsværdi eller, hvis denne er lavere, til nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger, der samtidig indregnes som en forpligtelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingkontraktens interne rente, hvis det er muligt at bestemme denne. Ellers anvendes leasingtagers lånerente.

Stk. 2. Efter første indregning måles finansielt leasede aktiver hos leasingtager efter principperne i §§ 55-60 efter karakteren af det leasede aktiv.

Stk. 3. Tilgodehavender fra finansielle leasingkontrakter indregnes og måles hos leasinggiver som et tilgodehavende, hvis værdi svarer til nettoinvesteringen i leasingaftalen.

Stk. 4. Aktiver, der indgår i en operationel leasingkontrakt indregnes i balancen hos leasinggiver, men ikke hos leasingtager i henhold til principperne i §§ 55-60 efter karakteren af det leasede aktiv.

Forsikringsforpligtelser

§ 62. Forsikringsforpligtelser indregnes i balancen fra det tidspunkt, hvor forsikringsrisikoen overgår til virksomheden.

§ 63. En forsikringsforpligtelse eller en del heraf skal fjernes fra balancen, når den er ophørt. Dette er tilfældet, når forsikringsforpligtelsen, som den er specificeret i kontrakten, er opfyldt, ophævet eller udløbet.

§ 64. Hensættelser til forsikringsforpligtelser skal opgøres således, at de under hensyntagen til, hvad der med rimelighed kan forudses, er tilstrækkelige til at dække samtlige selskabets forsikringsforpligtelser, men samtidig ikke er større end nødvendigt.

Hensættelser til livsforsikringsforpligtelser

§ 65. Posten 8.1 *Garanterede ydelser* opgøres som *værdien af garanterede ydelser* med tillæg i henhold til stk. 5 og 6. For bonusberettigede livsforsikrings- og investeringskontrakter kan værdien opgøres uden hensyn til fremtidige omskrivninger af kontrakterne til fripolicyer og tilbagekøb.

Stk. 2. Posten 8.2 *Bonuspotentialer på fremtidige præmier* opgøres for bestanden af bonusberettigede livsforsikrings- og investeringskontrakter som forskellen mellem *værdien af garanterede fripolicydelser* og *værdien af garanterede ydelser*, jf. dog stk. 7.

Stk. 3. Posten 8.3 *Bonuspotentialer på fripolicydelser* opgøres for bonusberettigede livsforsikrings- og investeringskontrakter som forskellen mellem *værdien af retrospektive hensættelser* og *værdien af garanterede fripolicydelser*, jf. dog stk. 8.

Stk. 4. Ved opgørelse af posterne i stk. 1-3, anvendes:

- 1) de bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici, herunder dødelighed og invaliditetshyppighed m.v.,
- 2) de bedst mulige skøn over de omkostninger, som kontrakterne gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet, og
- 3) en diskonteringsrente, som er opgjort efter reglerne i bilag 8.

Stk. 5. Hvis *livsforsikringshensættelsen for hver forsikrings- og investeringskontrakt før eventuelt tillæg for garanteret tilbagekøbsværdi* er lavere end den værdi, der er garanteret ved tilbagekøb af kontrakten, forhøjes posten 8.1 *Garanterede ydelser*, jf. stk. 1, med forskellen. Forskellen nævnt i 1. punktum kan reduceres under hensyntagen til den samlede sandsynlighed for, at kontrakten tilbagekøbes inden dens udløb.

Stk. 6. Posten 8.1 *Garanterede ydelser* skal indbefatte beløb til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder, som ikke figurerer under posten 9. *Erstatningshensættelser*.

Stk. 7. Hvis *garanterede fripolicydelser for hver forsikrings- og investeringskontrakt* er mindre end *garanterede ydelser for hver forsikrings- og investeringskontrakt* sættes *garanterede fripolicydelser for hver forsikrings- og investeringskontrakt*, for denne forsikring lig med *garanterede ydelser*. Hvis *værdien af garanterede fripolicydelser* for bestanden af bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter er mindre end *Værdien af garanterede ydelser*, jf. stk. 1, der vedrører bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter sættes *værdien af garanterede fripolicydelser* for disse kontrakter lig med den del *Værdien af garanterede ydelser*, der vedrører bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter.

Stk. 8. Hvis *værdien af den retrospektive hensættelse for hver livsforsikrings- og investeringskontrakt* er mindre end *garanterede fripolicydelser for hver forsikrings- og investeringskontrakt* sættes *værdien af den retrospektive hensættelse for hver forsikrings- og investeringskontrakt* for denne kontrakt lig med *garanterede fripolicydelser for hver forsikrings- og investeringskontrakt*. Hvis *værdien af retrospektive hensættelser* for bestanden af bonusberettigede kontrakter er mindre end den del af *værdien af garanterede fripolicydelser*, der vedrører bonusberettigede kontrakter sættes *værdien af retrospektive hensættelser* for disse kontrakter lig med den del af *værdien af garanterede fripolicydelser*, der vedrører bonusberettigede kontrakter.

Stk. 9. For tegningsgrundlag, hvor der er indregnet gennemsnitlige margener på enkelte elementer gælder begrænsningerne i stk. 7, 1. pkt., og stk. 8, 1. pkt., ikke.

Stk. 10. Posterne 8.2 *Bonuspotentialer på fremtidige præmier* og 8.3 *Bonuspotentialer på fripolicydelser* må alene indeholde beløb, der vedrører bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter. Stk. 7 og 8 finder alene anvendelse på bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter.

§ 66. Posten 10. *Kollektivt bonuspotentialer* opgøres til det beløb, som virksomheden har hensat kollektivt til bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter ud over de i *Livsforsikringshensættelser*, jf. § 15, *Erstatningshensættelser*, jf. § 16, og *Særlige bonushensættelser*, jf. § 19, opgjorte beløb, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Beløbet skal være af en størrelse, så beløbet tilsammen med *Livsforsikringshensættelser*, *Erstatningshensættelser* og *Særlige bonushensættelser* svarer til, hvad kontrakterne med udgangspunkt i den aktuelle værdi af virksomhedens aktiver individuelt og kollektivt har krav på i henhold til forsikringskontrakterne og det beregningsmæssige kontributionsprincip, jf. § 21 i lov om finansiel virksomhed, og bekendtgørelse om kontributionsprincippet.

Stk. 3. *Kollektivt bonuspotentiale* kan kun nedbringes ved overførsel til en anden post under de forsikringsmæssige hensættelser eller med negative realiserede resultater, der måtte være fordelt til bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakterne i overensstemmelse med de principper for fordeling af realiserede resultater, der gælder for hver kontrakt, jf. stk. 4.

Stk. 4. Bonusberettigede forsikrings- og investeringskontraktors andel af negative realiserede resultater skal primært regnskabsføres ved at nedbringe *Kollektivt bonuspotentiale* og kan først berøre værdien af post 8.3. *Bonuspotentiale på fripolicydelser*, når *Kollektivt bonuspotentiale* er opbrugt. Når post 10. *Kollektivt bonuspotentiale* er opdelt på delbestande, gælder reglen i 1. punktum for hver delbestand for sig.

§ 67. Hensættelser for unit-linked forsikrings- og investeringskontrakter opgøres til en skønnet dagsværdi i overensstemmelse med dagsværdien af de aktiver, der er knyttet til kontrakterne.

Stk. 2. For unit-linked kontrakter med garanti om en vis minimumsforrentning opgøres den skønnede dagsværdi i overensstemmelse med principperne i § 65.

Hensættelser til skadesforsikringsforpligtelser

§ 68. Præmiehensættelserne opgøres som summen af de beløb, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle betale i anledning af forsikringsbegivenheder, som må forventes at finde sted efter balancedagen, og som er dækket af de forsikringskontrakter, virksomheden har indgået. Præmiehensættelserne skal endvidere indeholde de beløb, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle afholde efter balancedagen til direkte og indirekte omkostninger i forbindelse med administration af de forsikringskontrakter, som virksomheden har indgået.

Stk. 2. Præmiehensættelser skal mindst udgøre summen af den for hver enkelt forsikringskontrakt beregnede andel af bruttopræmien, der svarer til den del af forsikringsperioden, der forløber efter balancedagen. Gennemsnitsberegninger kan anvendes, når der er grund til at antage, at de tilnærmelsesvis fører til samme resultat, som en beregning baseret på de enkelte forsikringskontrakter.

Stk. 3. Ved beregning af mindstebeløbet efter stk. 2, kan bruttopræmien opgøres efter fradrag af den del af præmien, der svarer til de erhvervesomkostninger, der er direkte relateret til indgåelsen af forsikringskontrakten, og som er omkostningsført ved kontraktens indgåelse.

Stk. 4. Hvis en diskontering er af væsentlig betydning for størrelsen af præmiehensættelserne opgjort efter stk. 1 eller mindstebeløbet efter stk. 2, skal beløbet diskonteres. I givet fald anvendes en diskonteringsats opgjort efter reglerne i bilag 8.

§ 69. Erstatningshensættelserne opgøres som summen af de beløb, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle betale i anledning af forsikringsbegivenheder, som har fundet sted indtil balancedagen ud over de beløb, som allerede er betalt i anledning af sådanne begivenheder. Erstatningshensættelserne skal endvidere indeholde de beløb, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle afholde til direkte og indirekte omkostninger i forbindelse med afviklingen af erstatningsforpligtelserne.

Stk. 2. Erstatningshensættelserne opgøres som summen af de forventede erstatningsbeløb og omkostninger efter:

- 1) en sag-for-sag vurdering af anmeldte forsikringsbegivenheder, der i det mindste skal omfatte alle anmeldte forsikringsbegivenheder af betydelig omfang,
- 2) et erfaringsbaseret skøn over utilstrækkeligt oplyste forsikringsbegivenheder, der har været genstand for sag-for-sag vurdering,
- 3) et erfaringsbaseret skøn over anmeldte forsikringsbegivenheder, der ikke har været genstand for sag-for-sag vurdering og
- 4) et erfaringsbaseret skøn over forsikringsbegivenheder, som er indtruffet inden balancedagen, men som er uanmeldte på tidspunktet for regnskabet's udarbejdelse.

Stk. 3. Ved opgørelse af bruttoerstatningshensættelserne skal der tages hensyn til de indtægter og omkostninger i forbindelse med overtagelse og realisation af aktiver og rettigheder, som virksomheden opnår ret til ved erstatningernes udbetaling.

Stk. 4. Hvis en diskontering er af væsentlig betydning for størrelsen af erstatningshensættelserne, skal de forventede betalinger diskonteres. I givet fald anvendes en diskonteringsssats opgjort efter reglerne i bilag 8.

Forsikringsaktiver

§ 70. Virksomhedens rettigheder under en genforsikringskontrakt for så vidt angår fremtidige forsikringsbegivenheder opgøres til nettopræmien med fradrag af den del af nettopræmien, der vedrører tiden før balancedagen. Nettopræmien er den præmie, som virksomheden har betalt for genforsikringskontrakten med fradrag af den del, der er betaling for virksomhedens erhvervelsesomkostninger.

Stk. 2. Virksomhedens rettigheder under en genforsikringskontrakt for så vidt angår forsikringsbegivenheder, der er indtruffet, opgøres ud fra vilkårene i genforsikringskontrakten på basis af samme skøn, som har dannet grundlag for opgørelsen af bruttoerstatningshensættelserne.

Stk. 3. Forsikringsaktiver vurderes for eventuel værdiforringelse og nedskrives til nutidsværdien af de betalinger, der forventes at kunne inddrives, hvis denne værdi er lavere end værdien opgjort efter stk. 1 og 2.

Hensatte forpligtelser

§ 71. Hensatte forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Stk. 2. Tabsgivende kontrakter, som er kontrakter, hvor de uundgåelige omkostninger forbundet med at indfri de kontraktlige forpligtelser overstiger de forventede økonomiske fordele, indregnes ligeledes som hensatte forpligtelser.

Stk. 3. Hensatte forpligtelser måles til det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri den aktuelle forpligtelse på balancedagen.

Stk. 4. Hvis diskontering er af væsentlig betydning for størrelsen af en hensat forpligtelse, skal den måles til nutidsværdien af de omkostninger, som forventes at være nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Stk. 5. Den diskonteringsssats, der anvendes til måling af nutidsværdien, opgøres efter bilag 8 reguleret, så den afspejler de risici, der er specifikt forbundet med forpligtelsen. Diskonteringsssatsen må ikke afspejle risici, der er foretaget regulering for i skønnet over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri forpligtelsen, jf. stk. 3.

Stk. 6. Garantier kan dog ikke indregnes eller måles til en lavere værdi end den præmie eller provision, virksomheden har modtaget for at påtage sig garantien, systematisk afskrevet over risikoperioden.

§ 72. Hensatte forpligtelser skal gennemgås ved hver regnskabsaflæggelse og reguleres således, at de afspejler det bedste aktuelle skøn. Hvis det ikke længere er sandsynligt, at indfrielse vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, skal forpligtelsen tilbageføres.

Stk. 2. En hensat forpligtelse må kun anvendes til dækning af de omkostninger, som ved første indregning begrundede hensættelsen.

§ 73. Pensionsforpligtelser over for ansatte skal indregnes til nutidsværdien af de ydelser, som ud fra det bedst mulige skøn må forventes at skulle betales.

Stk. 2. Pensionsforpligtelser skal gennemgås på hver balancedag, således at det beløb, der indregnes, afspejler nutidsværdien af det bedste aktuelle skøn.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på pensionsforpligtelser over for ansatte, hvis vilkårene svarer til sædvanlige vilkår i forsikringskontrakter, som virksomheden udbyder til kunder. Sådanne forsikringskontrakter behandles regnskabsmæssigt sammen med og efter samme principper som de tilsvarende forsikringskontrakter med kunder.

Aktiebaseret vederlæggelse

§ 74. Aktiebaseret vederlæggelse af ledelse og medarbejdere skal indregnes som en omkostning i resultatopgørelsen over optjeningsperioden. Samtidig indregnes en tilsvarende stigning i egenkapitalen.

Stk. 2. Den indregnede omkostning måles til dagsværdien på tildelingstidspunktet af det instrument, der anvendes som betaling.

Skat

§ 75. Aktuell skat vedrørende regnskabsåret og tidligere regnskabsår skal, i det omfang den ikke er betalt, indregnes som en forpligtelse. Er den skat, der er betalt, større end den aktuelle skat for regnskabsåret og tidligere regnskabsår, indregnes forskellen som et aktiv.

Stk. 2. Den skattepligt, der hviler på en midlertidig forskel mellem den regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af den skattemæssige opgørelse skal indregnes som udskudt skat. Er den midlertidige forskel negativ og er det sandsynligt, at den vil kunne udnyttes til at nedbringe den fremtidige skat, indregnes et udskudt skatteaktiv.

Sikring mod risici

§ 76. Hvis der er etableret et sikringsforhold vedrørende sikring af betalingsstrømme mellem et eller flere afledte finansielle instrumenter eller i tilfælde af sikring af valutakursrisici mellem et eller flere ikke-afledte finansielle instrumenter (sikringsinstrumentet) og fremtidige betalinger, skal den del af ændringen i dagsværdien af sikringsinstrumentet, der afdækker udsving i betalingsstrømmen, indregnes direkte på egenkapitalen.

§ 77. Hvis der er etableret en valutakurssikring af en nettoinvestering i en udenlandsk enhed, skal den andel af værdireguleringen af sikringsinstrumentet, der vedrører sikringen, indregnes direkte på egenkapitalen. Sikringsinstrumentet kan være et ikke-afledt finansielt instrument. De beløb, der er indregnet direkte på egenkapitalen, herunder også beløb indregnet på egenkapitalen i forbindelse med erhvervelse af en udenlandske enhed, indregnes i resultatopgørelsen, når den udenlandske enhed afhændes.

§ 78. Et sikringsforhold kan kun behandles efter reglerne i §§ 76-77, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Der foreligger formel dokumentation på tidspunktet for sikringsforholdets etablering for eksistensen af et sikringsforhold samt for virksomhedens risikostyringsstrategi, der omfatter:
  - a) identifikation af sikringsinstrumentet og den sikrede post,
  - b) identifikation af den risiko, der sikres og
  - c) den anvendte metode for måling af sikringsinstrumentets effektivitet, jf. nr. 2
- 2) Der er begrundet formodning om en høj grad af effektivitet i sikringen, forstået som overensstemmelse mellem ændringer i dagsværdien af den sikrede post eller ændringer i den sikrede betalingsstrøm og de modgående værdiændringer i sikringsinstrumentet.
- 3) I forbindelse med sikringsforhold vedrørende betalingsstrømme skal de omfattede fremtidige betalinger være meget sandsynlige og variationer i betalingsstrømmen skal være af en karakter, så de vil påvirke virksomhedens fremtidige regnskabsresultater.
- 4) Sikringsforholdets effektivitet, jf. nr. 2, kan måles pålideligt.
- 5) Sikringsforholdet vurderes løbende og har vist sig i praksis at udvise en høj grad af effektivitet i den del af regnskabsperioden, hvor det har været etableret.

§ 79. Den regnskabsmæssige behandling af sikringsforhold som fastsat i §§ 76-77 skal ophøre fra det tidspunkt, hvor:

- 1) sikringsinstrumentet eller det sikrede udløber, sælges eller udnyttes, med mindre sikringsinstrumentet erstattes af et nyt sikringsinstrument som et led i virksomhedens dokumenterede sikringsstrategi,
- 2) sikringsforholdet ikke længere opfylder kriterierne i § 78,

- 3) den fremtidige transaktion, der danner grundlag for de sikrede forventede betalinger, ikke længe forventes at finde sted eller
- 4) virksomheden afslutter sikringsforholdet.

§ 80. Når en transaktion eller betalingsstrøm, hvorunder betalingerne har været omfattet af et sikringsforhold i medfør af § 76, gennemføres eller realiseres, skal de beløb, der tidligere er indregnet direkte på egenkapitalen, indregnes i resultatopgørelsen over samme periode som den, hvori den pågældende transaktion eller betalingsstrøm påvirker resultatopgørelsen.

Stk. 2. I en situation som angivet i § 79, nr. 3, skal de beløb, der er indregnet direkte på egenkapitalen, indregnes i resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen

§ 81. Resultatopgørelsen består af indregnede indtægter og omkostninger.

§ 82. I resultatopgørelsen indregnes alle indtægter i takt med, at de indtjenes, og alle omkostninger i takt med, at de afholdes. Alle værdireguleringer, afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsler af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen, indregnes i resultatopgørelsen. Dog indregnes følgende direkte på egenkapitalen med tillæg eller fradrag af den skattemæssige effekt:

- 1) Stigninger i dagsværdien af ejendomme, som virksomheden anvender i egen drift, og tilbageførsler af sådanne stigninger, jf. § 58,
- 2) valutakursforskelle, der er fremkommet ved omregning af transaktioner og balanceposter i en udenlandsk enhed med en funktionel valuta, der afviger fra præsentationsvalutaen, jf. § 42, stk. 8,
- 3) købs- og salgspris ved køb og salg af egne kapitalandele, jf. § 53, stk. 1,
- 4) aktiebaseret vederlæggelse, jf. § 74,
- 5) ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker udsving i størrelsen af fremtidige betalingsstrømme, jf. § 76,
- 6) ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker valutakursrisikoen på en nettoinvestering i en udenlandsk enhed, jf. 77,
- 7) virkningen af ændringer af praksis for indregning, grundlag for måling eller præsentationsvaluta, jf. § 83 og virkningen af, at væsentlige fejl i tidligere årsrapporter rettes, jf. § 85.

Stk. 2. Den del af de beløb, der omfattes af stk. 1., nr. 1-7, og som skal fordeles til bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter, indregnes først direkte på egenkapitalen og overføres herefter til de relevante poster under posten *III. Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt*.

Ændring af regnskabspraksis

§ 83. Ændrer virksomheden praksis for indregning, grundlag for måling eller præsentationsvaluta, skal alle berørte poster, herunder sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter, med mindre der er fastsat særegler for den pågældende praksisændring, udarbejdes som om den nye praksis hele tiden havde været i anvendelse.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, i det omfang det ikke er praktisk muligt at ændre poster fra tidligere regnskabsår, så de bliver i overensstemmelse med den nye metode. I så fald ændres primobalancen i overensstemmelse med den nye praksis fra det tidligst mulige tidspunkt, og øvrige poster konsekvensrettes i forhold hertil.

Ændring af regnskabsmæssige skøn og fejl

§ 84. Ændres beløb, der blev indregnet for et tidligere regnskabsår, som følge af et ændret regnskabsmæssigt skøn, skal indvirkningen indregnes fremadrettet på tilsvarende måde som det oprindelige skøn.

§ 85. Hvis tidligere årsrapporter i væsentligt omfang var påvirket af fejl i forbindelse med udarbejdelsen, skal alle berørte poster, herunder sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter, udarbejdes, som om fejlen ikke var begået.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, i det omfang det er umuligt at rette poster fra tidligere regnskabsår. I så fald ændres primobalancen fra det tidligst mulige tidspunkt, og øvrige poster konsekvensrettes i forhold hertil.

Kapitel 4

Oplysninger

Generelt

§ 86. Ud over de oplysninger, som kræves i dette kapitel skal gives de yderligere supplerende oplysninger, som er nødvendige for at give et retvisende billede.

§ 87. Noteoplysninger skal så vidt muligt præsenteres i en systematisk rækkefølge. Oplysninger, der er knyttet til regnskabsposter, gives i form af en note til den pågældende regnskabspost. Medmindre, at andet fremgår ved de enkelte bestemmelser, er det de regnskabsmæssige værdier, som skal forklares.

Anvendt regnskabspraksis

§ 88. Der skal i et særskilt afsnit i årsrapporten redegøres for alle væsentlige indregningsmetoder og målegrundlag, der er anvendt på posterne i balance, resultatopgørelse og noter.

Stk. 2. For finansielle instrumenter skal gives oplysninger om:

- 1) karakteren af de pågældende instrumenter, herunder væsentlige betingelser og vilkår, der kan influere på beløbsstørrelser, tidspunkter og usikkerheder vedrørende de fremtidige betalingsstrømme og
- 2) den regnskabspraksis, der er anvendt med hensyn til indregningskriterier og målegrundlag, herunder hvorvidt virksomheden indregner på handelsdatoen eller på afregningsdatoen.

Stk. 3. For materielle anlægsaktiver, bortset fra grunde og bygninger, skal for hver type oplyses:

- 1) det målegrundlag, der er anvendt for at fastsætte aktivernes regnskabsmæssige værdi,
- 2) de afskrivningsmetoder, der er anvendt og
- 3) de brugstider og afskrivningssatser, der er anvendt.

Stk. 4. For grunde og bygninger skal oplyses:

- 1) det anvendte målegrundlag,
- 2) de metoder og forudsætninger, der har været anvendt ved fastsættelsen af dagsværdien,
- 3) hvorvidt eksterne eksperter har været involveret i målingen og
- 4) de kriterier, der har været anvendt for at adskille grunde og bygninger anvendt til eget brug fra øvrige ejendomme.

Stk. 5. For poster, der udspringer af forsikringskontrakter, skal der gives oplysninger om:

- 1) de målingsmetoder, der anvendes for de forskellige poster,
- 2) hvis diskontering anvendes, skal den anvendte metode oplyses,
- 3) de vigtigste forudsætninger og skøn, som er anvendt til målingen af posterne,
- 4) processen, som anvendes til at bestemme de forudsætninger, der har størst effekt på målingen af posterne,
- 5) signifikante korrelationer mellem forskellige forudsætninger,
- 6) beregningsmetoden, hvis beløbet i en post i årsrapporten er fremkommet ved en fordelingsberegning og
- 7) hvordan beregningsmetoden i 6) er ændret i forhold til det foregående regnskabsår, hvis dette er tilfældet, og med angivelse af ændringens betydning for årsregnskabets enkelte poster og sammenligneligheden med det tilsvarende beløb for det foregående regnskabsår.

Stk. 6. Ved ændringer i regnskabspraksis skal oplyses:

- 1) årsagen til ændringen,
- 2) den foretagne ændring i regnskabspraksis, herunder arten af ændringen, og
- 3) den beløbsmæssige effekt af ændringen i regnskabspraksis for poster i balance og resultatopgørelse for indeværende, tidligere og fremtidige regnskabsår, hvis det er muligt.

Stk. 7. Ved ændringer i regnskabsmæssige skøn skal virksomheden oplyse arten og beløbet af den foretagne ændring i et regnskabsmæssigt skøn, der har en effekt i indeværende eller fremtidige regn-

skabsår. Hvis det ikke er muligt at estimere den beløbsmæssige effekt, skal virksomheden oplyse dette.

Stk. 8. Ved regnskabsmæssige fejl skal oplyses arten af denne samt den beløbsmæssige virkning på og korrektion af poster i balance og resultatopgørelse.

§ 89. Når der er foretaget tilpasning af sammenligningstal, jf. § 5, stk. 1, skal følgende oplyses:

- 1) arten af tilpasningen,
- 2) beløbet for hver post, som er tilpasset, og
- 3) årsagen til tilpasningen.

Stk. 2. Manglende tilpasning af sammenligningstal, jf. § 5, stk. 1, skal anføres og begrundes.

§ 90. Ved fravigelser i henhold til § 188, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed finder kravet om noteoplysning i § 186, stk. 3, 2. pkt., anvendelse.

Noteoplysninger

Balancen

Materielle anlægsaktiver

§ 91. For materielle anlægsaktiver, bortset fra grunde og bygninger, oplyses følgende:

- 1) **Kostprisen:**
  - a) Kostprisen ved det foregående regnskabsårs slutning uden af- eller nedskrivninger,
  - b) valutakursregulering,
  - c) tilgang i årets løb, herunder forbedringer,
  - d) afgang i årets løb,
  - e) overførsler i årets løb til andre poster og
  - f) den samlede kostpris på balancetidspunktet
- 2) **Ned- og afskrivninger:**
  - a) Ned- og afskrivninger ved det foregående regnskabsårs slutning,
  - b) valutakursregulering,
  - c) årets nedskrivninger,
  - d) årets afskrivninger,
  - e) årets ned- og afskrivninger på afhændede og udrangerede aktiver,
  - f) årets tilbageførsler af tidligere års nedskrivninger samt tilbageførsel af de samlede af- og nedskrivninger på aktiver, der i året er afhændet eller udgået af driften, og
  - g) de samlede af- og nedskrivninger på balancetidspunktet.

Grunde og bygninger

§ 92. For investeringsejendomme samt grunde og bygninger, som virksomheden anvender i egen drift, oplyses følgende:

- 1) Dagsværdien ved det foregående regnskabsårs afslutning
- 2) tilgang i årets løb, herunder forbedringer,
- 3) afgang i årets løb,
- 4) eventuel afskrivning,
- 5) årets værdiregulering til dagsværdi
- 6) andre ændringer og
- 7) dagsværdien på balancetidspunktet.

Stk. 2. De i stk. 1 anførte oplysninger vises separat for grunde og bygninger, som virksomheden anvender i egen drift.

§ 93. For grunde og bygninger oplyses det vægtede gennemsnit af de afkastprocenter, der er lagt til grund ved fastsættelsen af de enkelte ejendommers dagsværdi specificeret på typer af ejendomme.

Stk. 2. De afkastprocenter, der er oplyst i medfør af stk. 1, oplyses tilsvarende for det foregående regnskabsår.

Investeringsaktiver i virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed

§ 94. Virksomhedens aktiver og disses afkast specificeres i overensstemmelse med skemaet i bilag 11, jf. reglerne for skemaets udfyldelse i bilag 12.

§ 95. Den procentvise fordeling af virksomhedens beholdning af kapitalandele, herunder kapitalandele i investeringsforeninger skal specificeres på brancher og regioner i en note i overensstemmelse med bilag 13 og 14.

§ 96. Hvis virksomhedens investeringspolitik er fastlagt således, at sociale, miljømæssige eller etiske forhold tages i betragtning, skal dette beskrives.

Stk. 2. Hvis virksomhedens årsrapport ikke indeholder en liste over samtlige virksomheder, hvori virksomheden har kapitalandele, samt størrelsen af disse kapitalandele, skal det endvidere oplyses, hvorvidt offentligheden på forespørgsel eller på anden måde har adgang til at få disse oplysninger.

Eventualaktiver

§ 97. Med mindre det er meget usandsynligt, at økonomiske fordele vil tilgå virksomheden, skal virksomheden give en kort beskrivelse af arten af eventualaktiver på balancedagen og, hvis det er praktisk muligt, et skøn over deres økonomiske virkning.

Livsforsikringsforpligtelser

§ 98. Udviklingen i de samlede livsforsikringshensættelser og hensættelser for unit-linked for forsikringskontrakter henholdsvis investeringskontrakter (brutto) specificeres ved angivelse af:

- 1) Livsforsikringshensættelserne primo
- 2) Akkumuleret værdiregulering primo (+/-)
- 3) Retrospektive hensættelser primo (1-2)
- 4) Bruttopræmier (+)
- 5) Rentetilskrivning (+)
- 6) Forsikringsydelse (-)
- 7) Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus (-)
- 8) Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus (-)
- 9) Retrospektive hensættelser ultimo (3-8)
- 10) Akkumuleret værdiregulering ultimo (+/-)
- 11) Livsforsikringshensættelserne ultimo (9-10)

Stk. 2. For hver relevant delbestand oplyses fordelingen af livsforsikringshensættelserne opdelt efter forsikringskontrakternes henholdsvis investeringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter på *Garanterede ydelser*, *Bonuspotentiale på fremtidige præmier* og *Bonuspotentiale på fripolicydelser* ved regnskabsårets slutning og regnskabsårets begyndelse.

Stk. 3. Forskellen mellem bruttolivsforsikringshensættelserne for indirekte forsikring ved regnskabsårets slutning og regnskabsårets begyndelse anføres. Specifikation heraf som angivet i stk. 1 er ikke påkrævet.

§ 99. Hvis særlige betingelser skal være opfyldt for, at *Bonuspotentiale på fripolicydelser* kan anvendes til at dække tab, skal størrelsen af denne del af *Bonuspotentiale på fripolicydelser* oplyses, og de tilhørende betingelser skal oplyses. Det skal endvidere oplyses med beløbsangivelse, om *Bonuspotentiale på fripolicydelser* er reduceret i forbindelse med fordeling af realiserede resultater til forsikrings- henholdsvis investeringskontrakter.

Stk. 2. Hvis Garanterede ydelser er opgjort med tillæg i henhold til § 65, stk. 5, skal summen af tillæggene oplyses før og efter indregning af tilbagekøbssandsynligheder.

Stk. 3. Principperne for beregning af de anvendte risikotillæg, jf. bilag 1, skal oplyses.

Skadesforsikringsforpligtelser

§ 100. Afløbsresultatet for indtrufne skader skal oplyses såvel på bruttobasis som for egen regning med angivelse af de tilsvarende beløb fra det foregående regnskabsår. Hvis diskontering anvendes, skal effekten heraf vises separat.

Stk. 2. Er afløbsresultatet af usædvanlig størrelse, skal årsagen hertil forklares.

Andre forpligtelser

§ 101. Der skal oplyses følgende om ansvarlig lånekapital:

1) En specifikation af renter, ekstraordinære afdrag samt omkostninger ved optagelse af og indfrielse af ansvarlig lånekapital i løbet af regnskabsåret og

Stk. 2. For hvert indskud af ansvarlig lånekapital, der overstiger 10 % af virksomhedens samlede ansvarlige lånekapital, skal virksomheden angive:

- 1) Lånets størrelse, den valuta, det er denomineret i, rentesatsen og forfaldsdagen, eller hvorvidt det er uamortiserbart,
- 2) hvorvidt der under visse omstændigheder kræves hurtigere tilbagebetaling, og
- 3) andre vilkår i forbindelse med den efterstående forpligtelse, herunder eventuelle bestemmelser om, at den efterstående forpligtelse kan konverteres til aktie-, andels- eller garantikapital eller til en anden form for gæld og betingelserne herfor.

§ 102. For hver gældspost i balancen skal der gives oplysning om den del, der forfalder mere end 5 år efter balancetidspunktet.

Stk. 2. Hvis selskabet har stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver, skal dette oplyses med angivelse af omfanget af pantsætningen og de pantsatte aktivers værdi, specificeret for de enkelte poster. Den samlede sikkerhedsstillelse for dattervirksomheder og den samlede sikkerhedsstillelse for øvrige virksomheder inden for koncernen skal opføres særskilt.

Stk. 3. Medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, skal virksomheden for hver kategori af eventualforpligtelser give en kort beskrivelse af arten af eventualforpligtelsen. Virksomheden skal opgive værdien for hver kategori af eventualforpligtelser og for eventualforpligtelser samlet. Dette gælder dog ikke forpligtelser i henhold til virksomhedens forsikringskontrakter. Forpligtelser over for et moderselskab og dets dattervirksomheder skal opføres særskilt.

§ 103. For hvert sikringsforhold, som opfylder betingelserne for regnskabsmæssig sikring, jf. § 78, skal virksomheden oplyse:

- 1) arten af den risiko, der sikres, arten af det sikrede, og arten af sikringsinstrumentet,
- 2) ved sikring af forventede transaktioner skal virksomheden ud over de under nr. 1-3 anførte oplysninger beskrive de forventede fremtidige transaktioner, herunder hvornår de forventes foretaget, hvornår de forventes medtaget i resultatopgørelsen samt en beskrivelse af eventuelle forventede transaktioner, som tidligere har været behandlet som regnskabsmæssig sikring, men som ikke længere forventes at finde sted,
- 3) hvis værdireguleringer af afledte finansielle instrumenter, som er klassificeret som sikringsinstrumenter i forbindelse med sikring af betalingsstrømme, er indregnet direkte på egenkapitalen, oplyses om
  - a) det beløb, der er indregnet på egenkapitalen i det aktuelle regnskabsår
  - b) det beløb, der er overført fra egenkapitalen og indregnet i årets resultatopgørelse og
  - c) det beløb, der er overført fra egenkapitalen og indregnet i kostprisen for et aktiv eller en forpligtelse i regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

§ 104. Der skal gives oplysning om de i året afholdte udgifter til provisioner for virksomhedens direkte forsikrings- og investeringskontrakter.

§ 105. Posten *Kursregulering* oplyses fordelt på hver underpost til aktivpost 3. *Andre finansielle investeringsaktiver, i alt*, aktivpost 1. *Grunde og bygninger, i alt* samt eventuelle øvrige poster.

§ 106. Der skal gives oplysning om det samlede honorar for det forløbne regnskabsår til den revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision, samt til revisionsvirksomhedens dattervirksomheder. Endvidere skal oplyses, hvor stor en del af dette honorar der angår andre ydelser end revision.

§ 107. Virksomheden skal i regnskabet give oplysning om de væsentligste skatteomkostnings- henholdsvis skatteindtægtselementer.

Stk. 2. Virksomheden skal give en redegørelse for forholdet mellem skatteomkostning henholdsvis skatteindtægt og regnskabsmæssigt resultat på en af eller begge følgende måder:

- 1) en talmæssig afstemning af skatteomkostning henholdsvis skatteindtægt og regnskabsmæssigt resultat ganget med den gældende skattesats, der viser det grundlag, hvorpå den gældende skattesats er opgjort, eller
- 2) en talmæssig afstemning af den gennemsnitlige effektive skattesats og den gældende skattesats, der viser det grundlag, hvorpå den gældende skattesats er opgjort.

Stk. 3. Virksomheden skal for hver type af midlertidig forskel og hver type af uudnyttet skattemæssigt underskud og uudnyttet skattemæssigt fradrag oplyse:

- 1) beløbet for de udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser, der er indregnet i balancen for hvert præsenteret regnskabsår,
- 2) beløbet for den udskudte skatteindtægt eller skatteomkostning, der er indregnet i resultatopgørelsen, hvis dette ikke fremgår tydeligt af ændringerne i de beløb, der er indregnet i balancen.

Livsforsikringskontrakter

§ 108. Bruttopræmiernes fordeling på direkte og på indirekte forsikrings- og investeringskontrakter skal oplyses. For selskabets direkte kontrakter skal bruttopræmierne fordeles på henholdsvis:

- 1) Løbende præmier og engangspræmier.
- 2) Præmier for gruppelevskontrakter og præmier for øvrige livsforsikrings- og investeringskontrakter fordelt på henholdsvis individuelt tegnede kontrakter og kontrakter tegnet som led i et ansættelsesforhold.
- 3) Kontrakter med ret til bonus, kontrakter uden ret til bonus samt kontrakter, hvor investeringsrisikoen bæres af forsikringstageren.

Stk. 2. Antal forsikrede, der ved regnskabsårets udgang er dækket under hver af de 3 grupper af kontrakter, der er nævnt under stk. 1, nr. 2, skal oplyses.

Stk. 3. Resultat af afgiven forretning skal oplyses. Resultat af afgiven forretning skal omfatte afgivne genforsikringspræmier, modtaget genforsikringsdækning, ændring i genforsikringsandel af forsikringsmæssige hensættelser, provisioner og gevinstandele fra genforsikringsvirksomheder samt rente på genforsikringsdepoter.

Stk. 4. Bruttopræmierne for direkte forsikrings- og investeringskontrakter skal fordeles efter forsikringstagers bopæl i henholdsvis:

- 1) Danmark,
- 2) andre EU-lande og
- 3) øvrige lande

Stk. 5. De beløb og antal, der er oplyst i medfør af stk. 1, 2, 3 og 4, oplyses tilsvarende for det foregående regnskabsår.

§ 109. De principper, som virksomheden anvender for deling af det realiserede resultat, jf. bekendtgørelse om kontributionsprincippet, skal beskrives. I sammenhæng hermed skal størrelsen af det realiserede resultat for året og fordelingen af beløbet angives. Har egenkapitalen på grund af et utilstrækkeligt realiseret resultat i året eller i tidligere år fået mindre, end principperne tilsiger, og er virksomheden berettiget til at rette op herpå i kommende års fordeling, skal dette oplyses med angivelse af det beløb, der forventes at kunne tilføres egenkapitalen, ud over hvad principperne ellers ville give anledning til.

§ 110. Den andel (friholdelsesbrøken) af det ellers beskattede afkast, som er friholdt for pensionsafkastskat efter pensionsafkastbeskatningslovens § 7, 15 og 16, skal oplyses.

Stk. 2. Oplysningerne efter stk. 1 skal gives tilsvarende for det foregående regnskabsår.

Skadesforsikringskontrakter

§ 111. For mindst de 3 største af følgende forsikringsklasser målt på bruttopræmieindtægten skal de til den pågældende forsikringsklasse henførbare beløb anført i stk. 4, nr. 1-7, oplyses:

- 1) Syge og ulykkesforsikring.
- 2) Sundhedsforsikring.
- 3) Arbejdsskedeforsikring.
- 4) Motorkøretøjsforsikring, ansvar.
- 5) Motorkøretøjsforsikring, kasko.
- 6) Sø-, luftfart- og transportforsikring.
- 7) Brand- og løseforsikring (privat).
- 8) Brand- og løseforsikring (erhverv).
- 9) Ejerskifteforsikring.
- 10) Ansvarsforsikring.
- 11) Kredit- og kautionsforsikring
- 12) Retshjælpsforsikring
- 13) Turistassistanceforsikring
- 14) Anden direkte forsikring og proportional indirekte forsikring
- 15) Ikke-proportional indirekte forsikring

Stk. 2. Klasserne 1-14 skal inkludere proportional og fakultativ indirekte forsikring.

Stk. 3. Forsikringskontrakter, der dækker risici, der kan henføres til flere af de i stk. 1 anførte klasser, henføres til den forsikringsklasse, hvorunder den væsentligste del af risikoen henhører.

Stk. 4. De beløb, der i medfør af stk. 1 skal fordeles på de enkelte forsikringsklasser, er følgende:

- 1) Bruttopræmier.
- 2) Bruttopræmieindtægter.
- 3) Bruttoerstatningsudgifter.
- 4) Bruttodriftsomkostninger.
- 5) Resultat af afgiven forretning.
- 6) Forsikringsteknisk rente f.e.r.
- 7) Forsikringsteknisk resultat.

Stk. 5. Beløbet under stk. 4, nr. 4, skal opføres før fradrag af provisioner og gevinstandele fra genforsikringsvirksomheder, som indgår under stk. 4, nr. 5.

Stk. 6. Beløbene efter stk. 4 skal i alle tilfælde oplyses på hver af de under stk. 1, nr. 1-13, anførte forsikringsklasser, hvor bruttopræmierne overstiger 70 mio. kr. Udgør bruttopræmieindtægterne for ikke-proportional indirekte forsikring (nr. 15) mindre end 10 pct. af de samlede bruttopræmieindtægter kan beløbene for disse forsikringskontrakter sammenlægges med beløbene for anden direkte forsikring (nr. 14) under benævnelsen "Anden forsikring". Foretages denne sammenlægning skal bruttopræmieindtægterne for ikke-proportional indirekte forsikring oplyses særskilt. Summen af de beløb, der oplyses efter stk. 1 og 4 skal svare til de beløb, der er opført i resultatopgørelsen, idet forretning, der ikke henføres til en af forsikringsklasserne under stk. 1, nr. 1-13 eller 15 henføres til "Anden direkte forsikring og proportional indirekte forsikring"/"Anden forsikring" under stk. 1, nr. 14.

Stk. 7. Bruttopræmieindtægterne for indirekte forsikring skal fordeles på skadesforsikring og livsforsikring.

Stk. 8. Bruttopræmieindtægterne for direkte forsikringer skal fordeles geografisk efter risikoens beliggenhed. Ved fastlæggelse af risikoens beliggenhed anvendes definitionen i § 4 i Finanstilsynets bekendtgørelse om kongruens og lokalisering. Bruttopræmieindtægterne skal som minimum fordeles på følgende områder:

- 1) Danmark,
- 2) andre EU-lande og
- 3) øvrige lande

§ 112. Der skal gives følgende oplysninger om udviklingen i erstatningerne opdelt på de forsikringsklasser, der er specificeret i § 111, stk. 1:

- 1) antallet af erstatninger,
- 2) gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader og

3) erstatningsfrekvensen.

Nærtstående parter m.v.

§ 113. Størrelsen af lån til samt pant, kaution eller garanti stillet for medlemmer af selskabets, eller dets moderselskabers direktion, bestyrelse eller repræsentantskab skal angives for hver kategori med oplysning om de væsentligste vilkår, herunder rentefod, og de beløb, der er tilbagebetalt i året.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder dog ikke lån til og sikkerhedsstillelse for erhvervelse af aktier i selskabet af eller til medarbejdere i selskabet eller dets dattervirksomheder.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder også tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelse for personer, der står de i stk. 1 nævnte personer nær, jf. definitionen af nærtstående i § 78, stk. 4 i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 4. I særlige tilfælde, hvor et selskabs repræsentantskab ikke er et snævert ledelsesorgan, kan oplysningerne efter stk. 1 og 3 udelades.

§ 114. Der skal gives oplysning om det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret. Personaleudgifterne skal oplyses og specificeres på henholdsvis løn, pension, andre udgifter til social sikring og afgifter beregnet på grundlag af personaleantallet eller lønsummen.

Stk. 2. Virksomheden skal angive det samlede vederlag m.v. for regnskabsåret til nuværende og forhenværende medlemmer af ledelsen for deres funktion på hvert ledelsesorgan, samt hvor der ikke er udpeget et ledelsesorgan, for ejerne. Desuden skal virksomheden angive de samlede forpligtelser til at yde pension til de nævnte. Er der fastsat særlige incitamentsprogrammer for medlemmer af ledelsen, skal det oplyses, hvilken kategori af ledelsesmedlemmer programmet gælder for, hvilke ydelser programmet omfatter, og hvad der er nødvendigt for at kunne vurdere værdien heraf.

§ 115. Virksomheden skal oplyse navn og hjemsted for de modervirksomheder, herunder udenlandske modervirksomheder, der udarbejder koncernregnskab for henholdsvis den største og mindste koncern, hvori virksomheden indgår som dattervirksomhed, samt hvor de udenlandske modervirksomheders koncernregnskaber m.v. kan rekvireres.

§ 116. Navn, hjemsted og retsform for væsentlige dattervirksomheder og associerede virksomheder skal oplyses med angivelse af den pågældende virksomheds aktivitet. For hver virksomhed skal angives, hvor stor en andel der ejes, samt størrelsen af virksomhedens egenkapital og resultat ifølge den senest foreliggende årsrapport. Oplysningerne kan gives i form af et koncerndiagram.

Stk. 2. Når en dattervirksomhed er moderselskab i en koncern, finder oplysningskravet i stk. 1 ikke anvendelse på denne virksomheds dattervirksomheder og associerede virksomheder.

§ 117. Der skal oplyses om karakteren, omfanget samt den anvendte prisfastsættelsesmetode i forbindelse med transaktioner og aftaler af større betydning mellem virksomheden og de virksomheder, som er direkte eller indirekte forbundne med denne, dvs. dens dattervirksomheder, associerede virksomheder, moderselskaber, uanset om disse er forsikringsselskaber/kreditinstitutter eller ej, og moderselskabers dattervirksomheder og associerede virksomheder.

§ 118. Aktieselskaber, der i henhold til aktieselskabslovens §§ 28 a og 28 b skal føre en særlig fortegnelse over aktiebesiddelser i selskabet, skal oplyse, hvem der på tidspunktet for årsrapportens aflæggelse er optaget i den særlige fortegnelse, med angivelse af fulde navn og bopæl eller for virksomheders vedkommende hjemsted.

Virksomhedskapitalen

§ 119. For aktieselskaber skal angives aktiernes antal og pålydende værdi. Består aktiekapitalen af flere klasser, skal disse specificeres, og antallet af aktier og deres pålydende værdi skal angives for hver klasse.

§ 120. Hvis virksomheden har optaget lån mod udstedelse af konvertible gældsbreve, skal for hvert sådant lån oplyses det beløb, som udestår, ombytningskursen og den fastsatte frist for ombytning til aktier. Tilsvarende gælder for udstedte tegningsretter (warrants). Er der optaget lån mod obligationer

eller mod andre gældsbreve med ret til rente, hvis størrelse helt eller delvis er afhængig af det udbytte, som virksomhedens aktier afkaster, eller af årets overskud, skal for hvert lån angives det udestående lånebeløb samt den aftalte forrentning.

§ 121. Vedrørende selskabets beholdning af egne aktier skal oplyses:

- 1) antallet og den pålydende værdi af egne aktier, der indgår i selskabets beholdning, tillige med den procentdel, som denne beholdning udgør af aktiekapitalen,
- 2) antallet og den pålydende værdi af de egne aktier, der er erhvervet eller afhændet i regnskabsåret, og den procentdel, som disse udgør af aktiekapitalen, samt størrelsen af den samlede købs- og salgssum samt
- 3) årsagen til de erhvervelser af egne aktier, der er foretaget i regnskabsåret.

Stk. 2. De i stk. 1 opregnede oplysninger skal gives for aktier, der er erhvervet til eje eller pant, hver for sig.

Stk. 3. Oplysningerne efter stk. 1 og stk. 2 skal tilsvarende gives for aktier i selskabet, der indgår i dattervirksomhedernes beholdninger eller er erhvervet eller afhændet af dattervirksomhederne i regnskabsåret.

§ 122. Det skal oplyses, i hvilket omfang en eventuel sikkerhedsfond er henlagt af ubeskattede midler, samt til hvilket formål sikkerhedsfonden efter selskabets vedtægter er bundet.

§ 123. Virksomhedens kapitalkrav og basiskapital ved regnskabsårets udgang skal oplyses. En eventuel forskel mellem basiskapitalen og egenkapitalen ifølge balancen skal specificeres og forklares.

Følsomhedsoplysninger

§ 124. Livsforsikringsvirksomheder skal give skematiske oplysninger om følsomhed over for risici i overensstemmelse med skemaet i bilag 15.

§ 125. Skadesforsikringsvirksomheder skal give skematiske oplysninger om følsomhed over for risici i overensstemmelse med skemaet i bilag 16.

Kapitel 5

Ledelsesberetning

Generelt

§ 126. Ledelsesberetningen skal

- 1) beskrive virksomhedens hovedaktiviteter,
- 2) beskrive usikkerhed ved indregning og måling, så vidt muligt med angivelse af beløb,
- 3) beskrive usædvanlige forhold, der kan have påvirket indregningen eller målingen, så vidt muligt med angivelse af beløb,
- 4) redegøre for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold,
- 5) omtale betydningsfulde hændelser, som er indtruffet efter regnskabsårets afslutning,
- 6) beskrive virksomhedens forventede udvikling, herunder særlige forudsætninger og usikre faktorer, som ledelsen har lagt til grund for beskrivelsen,
- 7) beskrive virksomhedens videnressourcer, hvis de er af særlig betydning for den fremtidige indtjening,
- 8) beskrive de særlige risici, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, som virksomheden kan påvirkes af,
- 9) beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter i eller for virksomheden og
- 10) omtale aktiviteter og filialer i udlandet.

§ 127. Ledelsesberetningen skal beskrive årets resultat sammenholdt med den forventede udvikling ifølge den senest offentliggjorte årsrapport, eller ifølge de seneste i årets løb offentliggjorte forventninger, og begrunde afvigelser i resultatet i forhold hertil.

§ 128. Ledelsesberetningen skal indeholde bestyrelsens forslag til udbytte.

Risikoplysninger

§ 129. Virksomheden skal beskrive sine finansielle risici og sine politikker og mål for styringen af finansielle risici.

Stk. 2. Virksomheden skal beskrive sine forsikringsrisici og sine politikker og mål for styringen af forsikringsrisici.

Femårsoversigter

§ 130. Ledelsesberetningen skal indeholde en femårsoversigt med hoved- og nøgletal i overensstemmelse med bilag 9 og 10.

Stk. 2. Hvis tallene i femårsoversigten ikke er sammenlignelige, skal der så vidt muligt foretages en tilpasning af tallene. Manglende sammenlignelighed eller foretaget tilpasning skal angives og behørigt begrundes.

Stk. 3. Femårsoversigten eller dele heraf kan efter tilladelse fra Finanstilsynet udelades eller dække en kortere periode, hvis der i særlige tilfælde ikke vil kunne udarbejdes sammenlignelige beløb.

Afsnit III. Koncernregnskab samt regnskab for fusion m.v.

Kapitel 6

Aflæggelse af koncernregnskab

Pligt til at aflægge koncernregnskab

§ 131. Modervirksomheders årsrapport skal indeholde et koncernregnskab, medmindre andet følger af §§ 132 og 134.

§ 132. En modervirksomhed, hvis gælds- eller egenkapitalinstrumenter ikke er noteret på en fondsbørs, kan undlade at udarbejde koncernregnskab, hvis den selv er en dattervirksomhed af en højere modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et EU-land eller i et andet land, hvormed Fællesskabet har indgået aftale, og

- 1) den højere modervirksomhed
  - a) besidder mindst 90 pct. af kapitalandelene i den lavere modervirksomhed og minoritetsdeltagerne over for denne modervirksomheds øverste ledelse har godkendt, at den ikke aflægger koncernregnskab, eller
  - b) besidder mindre end 90 pct. af kapitalandelene i den lavere modervirksomhed og dennes øverste ledelse ikke senest 6 måneder før regnskabsårets udløb fra minoritetsdeltagere, der ejer mindst 10 pct. af virksomhedskapitalen, har modtaget krav om aflæggelse af koncernregnskab, og
- 2) den højere modervirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med lovgivningen i den medlemsstat, hvortil den højere modervirksomhed henhører, og koncernregnskabet er revideret af personer, der er autoriseret i medfør af denne medlemsstats lovgivning.

Stk. 2. En modervirksomhed kan endvidere undlade at aflægge koncernregnskab, hvis den selv er en dattervirksomhed af en højere modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et land, der ikke henhører under lovgivningen i et EU-land eller i et andet land, hvormed Fællesskabet har indgået aftale, og

- 1) den lavere modervirksomheds øverste ledelse ikke senest 6 måneder før regnskabsårets udløb fra minoritetsdeltagere har modtaget krav om aflæggelse af koncernregnskab, og
- 2) den højere modervirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med Rådets direktiv 1983/349/EØF med senere ændringer eller efter regler, der i det mindste er ligeværdige med

reglerne for konsoliderede årsregnskaber i det nævnte direktiv, og er revideret af personer, der er autoriseret i medfør af den nationale lovgivning, hvorunder den højere modervirksomhed henhører.

Stk. 3. For de i stk. 1 og 2 omhandlede undtagelsestilfælde kræves endvidere, at

- 1) den lavere modervirksomheds eget og dens dattervirksomheders regnskaber indgår i koncernregnskabet for den højere modervirksomhed,
- 2) den lavere modervirksomhed i sit årsregnskab oplyser, at den i medfør af stk. 1 henholdsvis stk. 2 har undladt at udarbejde sit eget koncernregnskab, og oplyser navn, hjemsted og eventuelt CVR-nummer eller registreringsnummer for den højere modervirksomhed og
- 3) den lavere modervirksomhed sammen med sit årsregnskab indsender det i stk. 1 og 2 nævnte koncernregnskab til Finanstilsynet samt de yderligere oplysninger Finanstilsynet måtte kræve.

§ 133. Hvis en modervirksomhed kan undlade at aflægge koncernregnskab, men alligevel aflægger et sådant, der ikke udelukkende anvendes til virksomhedens eget brug, finder denne bekendtgørelsens regler om koncernregnskaber anvendelse.

Omfattet af konsolideringen

§ 134. Med mindre andet følger af denne paragraf, skal alle dattervirksomheder samt øvrige virksomheder, hvorover virksomheden udøver en bestemmende indflydelse, indgå i koncernregnskabet ved fuld konsolidering.

Stk. 2. En dattervirksomhed kan holdes ude af konsolideringen, hvis den er en dattervirksomhed, der ikke tidligere har indgået i koncernregnskabet ved fuld konsolidering, og modervirksomhedens kontrol over dattervirksomheden er midlertidig, fordi dattervirksomheden er erhvervet udelukkende med henblik på afhændelse inden for 12 måneder, og modervirksomhedens ledelse aktivt søger en køber.

Stk. 3. Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, der er udeholdt i medfør af stk. 2, skal indregnes samlet på en særskilt linje på henholdsvis aktivsiden og passivsiden i koncernregnskabet. Aktiver og forpligtelser indregnes til dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Generelle krav til koncernregnskabet

§ 135. Koncernregnskabet skal vise de konsoliderede virksomheders aktiver og passiver, deres finansielle stilling samt deres resultat, som om de tilsammen var en enkelt virksomhed.

Stk. 2. Ved konsolideringen sammendrages regnskaberne, således at ensartede indtægter og omkostninger samt aktiver og passiver sammenlægges. Der skal foretages de tilpasninger, der er nødvendige på grund af de særlige forhold, som gælder for koncernregnskaber til forskel fra årsregnskaber.

Stk. 3. Koncernvirksomheder, for hvilke koncernforholdet er etableret i løbet af regnskabsåret, må kun indgå i sammendraget med indtægter og omkostninger af de transaktioner og forhold, der er opstået efter tidspunktet for koncernforholdets etablering.

Stk. 4. Koncernvirksomheder, for hvilke koncernforholdet ophører i løbet af regnskabsåret, må kun indgå i sammendraget med indtægter og omkostninger af de transaktioner og forhold, der er opstået indtil tidspunktet for koncernforholdets ophør.

§ 136. Associerede virksomheder indregnes og måles i koncernregnskabet efter indre værdis metode.

Stk. 2. Bortset fra stk. 1 anvendes samme metoder for indregning og grundlag for måling som i modervirksomhedens årsregnskab. Anvender konsoliderede dattervirksomheder andre metoder og grundlag i deres eget årsregnskab, udarbejdes et nyt regnskab med henblik på koncernregnskabet, hvori der indregnes og måles i overensstemmelse med de metoder og grundlag, der anvendes i koncernregnskabet.

Stk. 3. Hvis en associeret virksomhed er erhvervet udelukkende med henblik på afhændelse inden for 12 måneder, og der aktivt søges en køber, måles den associerede virksomhed til dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

§ 137. Koncernregnskabet resultatopgørelse og balance opstilles i overensstemmelse med bilag 2-5 samt de regler for klassifikation og opstilling, der gælder for modervirksomheden. Koncerner, der udøver såvel skadesforsikringsvirksomhed som livsforsikringsvirksomhed skal anvende resultatopgø-

relsesskemaet i bilag 5. Hvis størrelsen af skadesforsikringsvirksomhed er uvæsentlig, kan skemaet i bilag 3 anvendes.

Stk. 2. For koncerner, der udøver aktiviteter, der ikke kan indpasses i de regnskabsposter, der fremgår af bilag 2-5, tilføjes de ekstra poster, der måtte være nødvendige efter reglerne i § 4, stk. 2.

Stk. 3. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital opføres som en særskilt post under egenkapitalen. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat opføres i tilknytning til resultatopgørelsen.

§ 138. Følgende poster skal elimineres:

- 1) Tilgodehavender og forpligtelser mellem de konsoliderede virksomheder,
- 2) indtægter og omkostninger som følge af transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder og
- 3) gevinster og tab som følge af transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder, som indgår i posternes bogførte værdi.

§ 139. Årsrapportens ledelsesberetning, redegørelse for anvendt regnskabspraksis og noterne til koncernregnskabet skal oplyse om koncernen, som om de konsoliderede virksomheder tilsammen var én virksomhed. De i denne bekendtgørelse fastsatte regler om ledelsesberetning, redegørelse for anvendt regnskabspraksis og noter finder tilsvarende anvendelse for koncernregnskabet.

Afsnit IV. Virksomhedsovertagelser og fusioner mv.

Kapitel 7

Virksomhedsovertagelser og fusioner m.v.

§ 140. Ved erhvervelse af en anden virksomhed ved fusion eller ved erhvervelse af en forretningsaktivitet indregnes og måles de overtagne aktiver og forpligtelser i den erhvervede virksomhed eller forretningsaktivitet til disses dagsværdi på erhvervelsestidspunktet.

Stk. 2. En eventuel positiv forskel mellem den samlede kostpris og nettoaktivernes dagsværdi på erhvervelsestidspunktet indregnes i balancen som et aktiv under immaterielle aktiver, benævnt "goodwill".

Stk. 3. Goodwill vurderes ved hver regnskabsafslutning og nedskrives, hvis der konstateres værdiforringelse.

Stk. 4. Et eventuelt negativt forskelsbeløb mellem den samlede kostpris og nettoaktivernes dagsværdi på erhvervelsestidspunktet indregnes som en indtægt i resultatopgørelsen.

§ 141. § 140 finder tilsvarende anvendelse i koncernregnskabet ved erhvervelse af en dattervirksomhed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Er de to virksomheder ved etableringen af et koncernforhold begge underlagt en modervirksomhed i et koncernforhold, eller er begge i øvrigt underlagt den samme interessens bestemmende indflydelse, kan koncernetableringen behandles efter sammenlægningsmetoden, jf. stk. 3.

Stk. 3. Efter sammenlægningsmetoden aflægges koncernregnskabet for den periode, hvori sammenlægningen er sket, som om virksomhederne havde været sammenlagt fra og med den tidligste regnskabsperiode, der indgår i koncernregnskabet. Forskellen mellem det beløb, der vederlægges som virksomhedskapital, samt eventuel overkurs med tillæg af eventuelt kontant vederlag og den regnskabsmæssige indre værdi i dattervirksomheden tillægges henholdsvis fratrækkes på tydelig vis i de reserver, der kan anvendes til at dække underskud.

§ 142. Når der i forbindelse med fusion eller lignende i henhold til bestemmelser i lovgivningen kræves udarbejdet en åbningsbalance, udarbejdes denne i overensstemmelse med reglerne i § 140 eller § 141, stk. 2 og 3.

Afsnit V. Perioderapporter

Kapitel 8

Udarbejdelse af halvårsrapport

§ 143. Halvårsrapporten, jf. § 2, skal indeholde resultatopgørelse for perioden 1. januar til 30. juni med sammenligningstal fra den tilsvarende halvårsperiode året før samt balance pr. 30. juni med sammenligningstal fra balancen ultimo året før. Resultatopgørelsestal og balancetal opgøres i overensstemmelse med reglerne for årsrapporten og opstilles i overensstemmelse med bilag 2-5.

Stk. 2. For virksomheder, hvis årsrapport skal indeholde et koncernregnskab, skal halvårsrapporten tilsvarende indeholde et koncernregnskab på halvårsbasis udarbejdet i overensstemmelse med stk. 1.

Stk. 3. Halvårsrapporten, herunder koncernregnskabet, skal indeholde de kommentarer, nøgletal og specifikationer til regnskabstallene, som selskabets ledelse finder fornødne for at forklare udviklingen i perioden.

Stk. 4. Halvårsrapporten indsendes til Finanstilsynet senest 31. august. Halvårsrapporten skal senest samme dato være offentligt tilgængeligt eksempelvis på virksomhedens internetadresse eller ved, at interesserede kan få halvårsrapporten udleveret eller tilsendt ved henvendelse til virksomheden.

Kapitel 9

Straffebestemmelser

§ 144. Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af §§ 2-39, §§ 41-80, §§ 82-89 eller §§ 91-143 straffes med bøde.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 145. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2005 og finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. januar 2005 eller senere.

Stk. 2. Årsrapporter, der første gang aflægges efter denne bekendtgørelse skal tage udgangspunkt i en åbningsbalance pr. 1. januar 2004 med aktiver og forpligtelser indregnet og målt efter reglerne i denne bekendtgørelse, jf. dog stk. 3 og 4. Denne åbningsbalance behøver ikke at offentliggøres, men danner grundlag for udarbejdelse af den første årsrapport med sammenligningstal for 2004, der udarbejdes efter reglerne i denne bekendtgørelse.

Stk. 3. Reglerne i denne bekendtgørelse om indregning og måling af overtagne aktiver og forpligtelser i forbindelse med virksomhedsovertagelser og fusioner m.v. finder ikke anvendelse på virksomhedsovertagelser og fusioner m.v., der har fundet sted før 1. januar 2005.

Stk. 4. Goodwill, der måtte være indregnet i balancen pr. 31. december 2004 efter tidligere gældende regler, skal ikke længere afskrives efter de hidtil gældende regler, men vurderes for værdiforringelse efter reglerne i denne bekendtgørelse fra og med 1. januar 2005.

Stk. 5. Nøgletallene i bilag 9, nr. 13-19, kan undlades oplyst for regnskabsår forud for 2002, ligesom hoved- og nøgletal for regnskabsår forud for 2004 ikke skal omberegnes.

Stk. 6. Finanstilsynets bekendtgørelse af 20. oktober 2003 om livsforsikringssselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber ophæves.

Stk. 7. Finanstilsynets bekendtgørelse af 18. december 2002 om skadesforsikringssselskabers årsregnskaber ophæves.

Stk. 8. Finanstilsynets bekendtgørelse af 16. december 1994 om forsikringssselskabers og pensionskassers koncernregnskaber ophæves.

§ 146. Bekendtgørelsen finder tillige anvendelse i Grønland.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Definitioner

Bilag 2: Balanceskema

Bilag 3: Resultatopgørelsesskema for livsforsikring

Bilag 4: Resultatopgørelsesskema for skadesforsikring

Bilag 5: Resultatopgørelsesskema for koncerner

Bilag 6: Begreber som anvendes af tværgående pensionskasser

Bilag 7: Måling af grunde og bygninger til dagsværdi

Bilag 8: Diskonteringssatser ved måling af forsikringsforpligtelser

Bilag 9: Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for livsforsikrings- og investeringskontrakter

Bilag 10: Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for skadesforsikringskontrakter

Bilag 11: Specifikation af aktiver

Bilag 12: Regler for udfyldelse af skemaet i bilag 11

Bilag 13: Specifikation af kapitalandele, herunder kapitalandele i investeringsforeninger

Bilag 14: Regler for udfyldelse af skemaet i bilag 13

Bilag 15: Skema til følsomhedsoplysninger

Bilag 1

Definitioner

Generelt

1. Cedent:

En forsikrer, som har købt eller efterspørger genforsikringsdækning.

2. Fakultativ indirekte forsikring:

Indirekte forsikring for individuelle risici, hvor genforsikreren bevarer muligheden at acceptere eller afvise hver risiko, som udbydes af cedenten.

3. Finansiell leasing:

Leasingaftale, der overfører så godt som alle de risici og fordele, der er knyttet til ejerskab af et aktiv uden hensyn til, om ejendomsretten overdrages ved leasingperiodens slutning eller ej.

4. Forsikringsbegivenhed:

En usikker fremtidig begivenhed, som er dækket af en forsikringskontrakt og som medfører forsikringsrisiko.

5. Forsikringskontrakt:

En kontrakt, hvorefter en part (forsikringsvirksomheden) påtager sig betydelig forsikringsrisiko fra en anden part (forsikringstageren) ved at indvillige i at kompensere forsikringstageren, hvis en specificeret uvis fremtidig begivenhed (forsikringsbegivenheden) har en ugunstig virkning for forsikringstageren.²

6. Forsikringsrisiko:

Risiko, bortset fra finansiell risiko, som overføres fra forsikringstageren til udstederen af en forsikringskontrakt.

7. Forsikringstager:

Den part, som har ret til kompensation under en forsikringskontrakt, hvis en forsikringsbegivenhed indtræffer.

8. Funktionel valuta:

Den valuta, der er gældende i de økonomiske omgivelser, som den regnskabsaflæggende virksomhed eller en enhed inden for denne primært opererer i.

9. Investeringskontrakt:

En kontrakt, som forsikringsvirksomheden har koncession til at udstede, men som ikke er en forsikringskontrakt.

10. Livsforsikringskontrakt:

En forsikringskontrakt, der både er omfattet af ovenstående definition af forsikringskontrakter og de forsikringsklasser, der er nævnt i bilag 8 i lov om finansiell virksomhed.

11. Præsentationsvaluta:

Den valuta, som et årsregnskab aflægges i.

12. Operationel leasing:

---

² Der er tale om en uautoriseret oversættelse. Den originale tekst lyder således: "A contract under which one party (the **insurer**) accepts significant **insurance risk** from another party (the **policyholder**) by agreeing to compensate the policyholder if a specified uncertain future event (the **insured event**) adversely affects the policyholder." Gengivet fra IASB's standard om forsikringskontrakter, IFRS 4.

Leasingaftale, der ikke er finansiel leasing.

13. Ristornerede præmiebeløb:

Tilbagebetalte præmiebeløb, f.eks. når en forsikring ophører i løbet af en præmieperiode.

14. Sikringsforhold:

a) Sikring af dagsværdi: en sikring mod risikoen for udsving i dagsværdien af et indregnet aktiv, en indregnet forpligtelse eller en ikke-indregnet fremtidig betaling.

b) Sikring af betalingsstrømme: en sikring mod risikoen for ændringer i de betalingsstrømme, der er knyttet til indregnede aktiver eller forpligtelser, eller til sandsynlige fremtidige transaktioner, og som kan påvirke fremtidige regnskabsresultater.

c) Sikring af nettoinvesteringen i en udenlandsk enhed.

15. Skadesforsikringskontrakt:

En forsikringskontrakt, der både er omfattet af ovenstående definition af forsikringskontrakter og de forsikringsklasser, der er nævnt i bilag 7 i lov om finansiel virksomhed.

16. Valutakursforskelle:

Den forskel, der fremkommer ved omregning af et givet beløb i en valuta til en anden valuta ved forskellige valutakurser.

Årsrapportens elementer

17. Afløbsresultat:

Afløbsresultatet er forskellen mellem:

1) erstatningshensættelserne i balancen ved regnskabsårets begyndelse, reguleret for valutaomregningsforskelle og diskonteringseffekter, og

2) summen af de i regnskabsåret udbetalte erstatninger og den del af erstatningshensættelserne og hensættelser for løbende ydelser i balancen, der vedrører skader indtruffet i tidligere regnskabsår.

18. Aktiver:

Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden.

19. Combined ratio:

Summen af erstatningsprocenten og omkostningsprocenten.

20. Den retrospektive hensættelse for hver livsforsikrings- og investeringskontrakt:

Indbetalte præmier med fradrag af udbetalte ydelser, betaling for omkostninger, regulering for risiko og med tillæg af tilskrevet rente m.v. på den enkelte forsikring.

21. Erstatningsfrekvensen:

Antallet af indtrufne skader i regnskabsperioden i forhold til det gennemsnitlige antal af forsikringskontrakter, som var i kraft i regnskabsperioden.

22. Erstatningsprocent:

Forholdet mellem erstatningsudgifter og præmieindtægter.

23. Eventualaktiver:

Et eventualaktiv er et muligt aktiv, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol.

24. Eventualforpligtelser:

En eventualforpligtelse er:

- (a) en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol, eller
- (b) en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, men som ikke er indregne, idet:
  - (i.) det ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil kræve et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller
  - (ii.) forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed.

25. Finansiell forpligtelse:

En forpligtelse i form af:

- a) en kontraktmæssig pligt til at overdrage likvide beholdninger eller et andet finansielt aktiv til en anden part eller
- b) en kontraktmæssig pligt til at udveksle finansielle instrumenter med en anden part på potentielt ugunstige betingelser på vurderingstidspunktet.

26. Finansielt aktiv:

Et aktiv i form af:

- a) likvide beholdninger,
- b) en kontraktmæssig ret til at modtage likvide beholdninger eller et andet finansielt aktiv fra en anden part,
- c) en kontraktmæssig ret til at udveksle finansielle instrumenter med en anden part på potentielt gunstige betingelser på vurderingstidspunktet eller
- d) en anden virksomheds egenkapitalinstrumenter.

27. Finansielt instrument:

En kontrakt, som udgør et finansielt aktiv i en virksomhed og en finansiell forpligtelse for en anden part eller et egenkapitalinstrument i en anden virksomhed.

28. Forpligtelser:

Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af økonomiske ressourcer.

29. Forsikringsaktiver:

En forsikringsvirksomheds nettorettigheder under en forsikringskontrakt.

30. Forsikringsforpligtelser:

En forsikringsvirksomheds nettoforpligtelser under en forsikringskontrakt.

31. Garanterede fripolicydelser for hver livsforsikrings- og investeringskontrakt:

Nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret forsikringstageren i henhold til kontrakten ved omtegning til fripolicy, samt nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af fripolicyen.

32. Garanterede ydelser for hver livsforsikrings- og investeringskontrakt:

Nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret forsikringstageren i henhold til kontrakten, samt nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af kontrakten med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige præmier.

33. Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader:

Andelen af de samlede erstatninger i forhold til antallet af erstatninger i regnskabsperioden.

34. Hensat forpligtelse:

En forpligtelse, der er karakteriseret ved, at indfrielsestidspunktet er usikkert, og/eller at størrelsen af det nødvendige beløb er usikker.

35. Indtægter:

Stigninger i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af tilgang eller værdistigning af aktiver eller fald i forpligtelser, som medfører stigning i egenkapitalen. I indtægter indgår dog ikke indskud fra ejere.

36. Livsforsikringsaktiver:

En forsikringsvirksomheds nettorettigheder under en livsforsikringskontrakt.

37. Livsforsikringsforpligtelser:

En forsikringsvirksomheds nettoforpligtelser under en livsforsikringskontrakt.

38. Livsforsikringshensættelsen for hver forsikrings- og investeringskontrakt før eventuelt tillæg for tilbagekøbsværdi:

Den største af garanterede ydelser for hver kontrakt, jf. nr. 32, garanterede fripolicydelser for hver kontrakt, jf. nr. 31, og værdien af den retrospektive hensættelse for hver kontrakt, jf. nr. 46, med fradrag af kontraktens andel af det forventede fremtidige administrationsresultat og med tillæg af kontraktens andel af risikotillægget på de samlede livsforsikringshensættelser, jf. nr. 43.

39. Omkostninger:

Fald i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af afgang eller værdiforringelse af aktiver eller stigning i forpligtelser, som medfører fald i egenkapitalen. I omkostninger indgår dog ikke udlodning eller uddeling til ejere.

40. Omkostningsprocent:

Forholdet mellem forsikringsmæssige driftsomkostninger og præmieindtægter.

41. Operating ratio:

Beregnes som combined ratio, men baseret på erstatnings- og omkostningsprocenter, hvor det allokerede investeringsafkast er lagt til præmieindtægter i nævneren.

42. Relativt afløbsresultat:

Afløbsresultatet i forhold til de primohensættelser det vedrører.

43. Risikotillæg:

Det skønnede tillæg, som virksomheden på markedet må forventes at skulle betale til en erhverver af virksomhedens bestand af livsforsikrings- og investeringskontrakter, for at denne vil påtage sig risikoen for udsving i størrelsen af og betalingstidspunkterne for de garanterede ydelser.

44. Skadesforsikringsaktiver:

En forsikringsvirksomheds nettorettigheder under en skadesforsikringskontrakt.

45. Skadesforsikringsforpligtelser:

En forsikringsvirksomheds nettoforpligtelser under en skadesforsikringskontrakt.

46. Værdien af den retrospektive hensættelse for hver livsforsikrings- og investeringskontrakt:

Den retrospektive hensættelse for hver kontrakt, jf. nr. 20, med den forhøjelse eller reduktion, der måtte være foretaget ved fordeling af realiserede resultater til forsikringstageren i overensstemmelse med de principper for fordeling af realiserede resultater, der gælder for kontrakten.

47. Værdien af garanterede fripolicydelser:

Summen, af garanterede fripolicydelser for hver livsforsikrings- og investeringskontrakt, jf. nr. 31, bortset fra den del heraf, der er opført under posten Erstatningshensættelser og med risikotillæg, jf. nr. 43.

48. Værdien af garanterede ydelser:

Summen af garanterede ydelser for hver livsforsikrings- og investeringskontrakt, jf. nr. 32, bortset fra den del heraf, der er opført under posten *Erstatningshensættelser*, med risikotillæg, jf. nr. 43.

49. Værdien af retrospektive hensættelser:

Summen af værdien af den retrospektive hensættelse for hver forsikrings- og investeringskontrakt, jf. nr. 20, med fradrag af nutidsværdien af et forventet fremtidigt administrationsresultat, bortset fra den del heraf, der er opført under posten *Erstatningshensættelser*, og med risikotillæg, jf. nr. 43. Nutidsværdien af det forventede fremtidige administrationsresultat skal reduceres med sandsynligheden for, at forsikrings- og investeringskontrakterne omskrives til fripolice eller genkøbes.

Måling

50. Amortiseret kostpris:

Amortiseret kostpris er det beløb, hvortil et finansielt aktiv eller en finansiell forpligtelse blev målt ved første indregning med

- a) fradrag af afdrag,
- b) tillæg eller fradrag af den samlede afskrivning på forskellen mellem det oprindeligt indregnede beløb og det beløb, der forfalder ved udløb, og
- c) fradrag af nedskrivning.

51. Dagsværdi:

Dagsværdien er det beløb, hvortil et aktiv kan omsættes, eller en forpligtelse kan indfries, ved en handel mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

52. Genindvindingsværdi:

Det højeste af et aktivs nettosalgspris og dets nytteværdi, som er nutidsværdien af de forventede fremtidige betalingsstrømme, som aktivet forventes at afstedkomme ved fortsat anvendelse og ved afhændelse ved udgangen af dets brugstid.

Bilag 2

Balanceskema

AKTIVER

I. IMMATERIELLE AKTIVER

- 1.1. Investeringsjendomme
- 1.2. Øvrige grunde og bygninger
- 1. Grunde og bygninger, i alt**
  - 2.1. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder
  - 2.2. Udlån til tilknyttede virksomheder
  - 2.3. Kapitalandele i associerede virksomheder
  - 2.4. Udlån til associerede virksomheder
- 2. Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt**
  - 3.1. Kapitalandele
  - 3.2. Investeringsforeningsandele
  - 3.3. Obligationer
  - 3.4. Andele i kollektive investeringer
  - 3.5. Pant sikrede udlån
  - 3.6. Andre udlån
  - 3.7. Indlån i kreditinstitutter
  - 3.8. Øvrige
- 3. Andre finansielle investeringsaktiver, i alt**
- 4. Genforsikringsdepoter**

II. INVESTERINGSAKTIVER

III. INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET UNIT-LINKED KONTRAKTER

- 5.1. Genforsikringsandele af præmiehensættelser
- 5.2. Genforsikringsandele af livsforsikringshensættelser
- 5.3. Genforsikringsandele af erstatningshensættelser
- 5.4. Øvrige
- 5. Genforsikringsandele af de forsikringsmæssige hensættelser, i alt**
  - 6.1. Tilgodehavender hos forsikringstagere
  - 6.2. Tilgodehavender hos forsikringsmæglere
- 6. Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt**
- 7. Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder**
- 8. Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder**
- 9. Tilgodehavender hos associerede virksomheder**
- 10. Andre tilgodehavender**

IV. TILGODEHAVENDER

- 11. Driftsmidler**
- 12. Midlertidigt overtagne aktiver**
- 13. Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender**
- 14. Aktuelle skatteaktiver**
- 15. Udskudte skatteaktiver**
- 16. Øvrige**

V. ANDRE AKTIVER

- 17. Tilgodehavende renter samt optjent leje**
- 18. Andre periodeafgrænsningsposter**

VI. PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER

AKTIVER, I ALT

PASSIVER

1. **Aktie- eller garantikapital**
2. **Overkurs ved emission**
3. **Opskrivningshenlæggelser**
  - 4.1. Sikkerhedsfond
  - 4.2. Vedtægtsmæssige henlæggelser
  - 4.3. Andre henlæggelser
4. **Reserver, i alt**
  - 5.1. Heraf foreslået udbytte
5. **Overført overskud eller underskud**
6. **Minoritetsinteresser**

I. EGENKAPITAL, I ALT

II. ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

7. **Præmiehensættelser**
  - 8.1. Garanterede ydelser
  - 8.2. Bonuspotentialer på fremtidige præmier
  - 8.3. Bonuspotentialer på fripolicydelser
8. **Livsforsikringshensættelser, i alt**
9. **Erstatningshensættelser**
10. **Kollektivt bonuspotentialer**
11. **Hensættelser til bonus og præmierabatter**
12. **Særlige bonushensættelser**
13. **Hensættelser til unit-linked kontrakter**
14. **Andre forsikringsmæssige hensættelser**

III. HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT

15. **Udskudt pensionsafkastskat**
16. **Pensioner og lignende forpligtelser**
17. **Udskudte skatteforpligtelser**
18. **Andre hensættelser**

IV. HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT

V. GENFORSIKRINGSDEPOTER

19. **Gæld i forbindelse med direkte forsikring**
20. **Gæld i forbindelse med genforsikring**
21. **Obligationslån**
22. **Konvertible gældsbreve**
23. **Udbyttegivende gældsbreve**
24. **Gæld til kreditinstitutter**
25. **Gæld til tilknyttede virksomheder**
26. **Gæld til associerede virksomheder**
27. **Aktuelle skatteforpligtelser**
28. **Anden gæld**

VI. GÆLD

VII. PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

PASSIVER, I ALT

Bilag 3

Resultatopgørelsesskema for livsforsikringsvirksomheder

- 1.1. Bruttopræmier
- 1.2. Afgivne forsikringspræmier
- 1. Præmier f.e.r., i alt**
  - 2.1. Indtægter fra tilknyttede virksomheder
  - 2.2. Indtægter fra associerede virksomheder
  - 2.3. Indtægter af grunde og bygninger
  - 2.4. Renteindtægter og udbytter m.v.
  - 2.5. Kursreguleringer
  - 2.6. Renteudgifter
  - 2.7. Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed
- 2. Investeringsafkast, i alt**
- 3. Pensionsafkastskat**
- 4. Investeringsafkast efter pensionsafkastskat**
  - 5.1. Udbetalte ydelser
  - 5.2. Modtaget genforsikringsdækning
  - 5.3. Ændring i erstatningshensættelser
  - 5.4. Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser
- 5. Forsikringsydelse f.e.r., i alt**
  - 6.1. Ændring i livsforsikringshensættelser
  - 6.2. Ændring i genforsikringsandel
- 6. Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt**
  - 7.1. Årets tilskrevne bonus
  - 7.2. Ændring i kollektivt bonuspotentiale
  - 7.3. Ændring i særlige bonushensættelser
- 7. Bonus, i alt**
- 8. Ændring i hensættelser for unit-linked kontrakter**
  - 9.1. Erhvervelsesomkostninger
  - 9.2. Administrationsomkostninger
  - 9.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsvirksomheder
- 9. Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**
- 10. Overført investeringsafkast**

I. FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT

II. FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING

- 11. Egenkapitalens investeringsafkast
- 12. Andre indtægter
- 13. Andre omkostninger

III. RESULTAT FØR SKAT

- 14. Skat

IV. ÅRETS RESULTAT

Bilag 4

Resultatopgørelsesskema for skadesforsikringsvirksomheder

- 1.1. Bruttopræmier
- 1.2. Afgivne forsikringspræmier
- 1.3. Ændring i præmiehensættelser
- 1.4. Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser
- 1. Præmieindtægter f.e.r., i alt**

- 2. Forsikringsteknisk rente**
  - 3.1. Udbetalte erstatninger
  - 3.2. Modtaget genforsikringsdækning
  - 3.3. Ændring i erstatningshensættelser
  - 3.4. Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser
- 3. Erstatningsudgifter f.e.r., i alt**

- 4. Ændring i andre forsikringsmæssige hensættelser f.e.r.**

- 5. Bonus og præmierabatter**
  - 6.1. Erhvervelsesomkostninger
  - 6.2. Administrationsomkostninger
  - 6.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber
- 6. Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**

I. FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT

- 7.1. Indtægter fra tilknyttede virksomheder
- 7.2. Indtægter fra associerede virksomheder
- 7.3. Indtægter af grunde og bygninger
- 7.4. Renter og udbytter m.v.
- 7.5. Kursregulering
- 7.7. Renteudgifter
- 7.8. Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed
- 7. Investeringsafkast, i alt**

- 8. Forrentning af forsikringsmæssige hensættelser**

II. INVESTERINGSAFKAST EFTER FORSIKRINGSTEKNISK RENTE

- 9. Andre indtægter
- 10. Andre omkostninger

III. RESULTAT FØR SKAT

- 11. Skat

IV. ÅRETS RESULTAT

Bilag 5

Resultatopgørelsesskema for koncerner

SKADESFORSIKRING

- 1.1. Bruttopræmier
- 1.2. Afgivne forsikringspræmier
- 1.3. Ændring i præmiehensættelser
- 1.4. Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser
- 1. Præmieindtægter f.e.r.**
- 2. Forsikringsteknisk rente f.e.r.**
  - 3.1. Udbetalte erstatninger
  - 3.2. Modtaget genforsikringsdækning
  - 3.3. Ændring i erstatningshensættelser
  - 3.4. Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser
- 3. Erstatningsudgifter f.e.r.**
- 4. Ændring i andre forsikringsmæssige hensættelser f.e.r.**
- 5. Bonus og præmierabatter**
  - 6.1. Erhvervelsesomkostninger
  - 6.2. Administrationsomkostninger
  - 6.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber
- 6. Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**

I. TEKNISK RESULTAT AF SKADESFORSIKRING

LIVSFORSIKRING

- 7.1. Bruttopræmier
- 7.2. Afgivne genforsikringspræmier
- 7. Præmier f.e.r.**
- 8. Overført investeringsafkast f.e.r.**
  - 9.1. Udbetalte ydelser
  - 9.2. Modtaget genforsikringsdækning
  - 9.3. Ændring i erstatningshensættelser
  - 9.4. Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser
- 9. Forsikringsydelse f.e.r.**
  - 10.1. Ændring i livsforsikringshensættelser
  - 10.2. Ændring i genforsikringsandel
- 10. Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r.**
- 11. Bonus**
- 12. Ændring i hensættelser for unit-linked kontrakter**
  - 13.1. Erhvervelsesomkostninger
  - 13.2. Administrationsomkostninger
  - 13.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber
- 13. Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**

II. TEKNISK RESULTAT AF LIVSFORSIKRING

IKKE-FORSIKRINGSTEKNISK VIRKSOMHED

- 14. Teknisk resultat af skadesforsikring**

15. Teknisk resultat af livsforsikring

16.1. Indtægter fra associerede virksomheder

16.2. Indtægter af grunde og bygninger

16.3. Renter og udbytter m.v.

16.4. Kursregulering

16.5. Renteudgifter

16.6. Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed

16. Investeringsafkast, i alt

17. Forsikringsteknisk rente overført til skadesforsikringsvirksomhed

18. Pensionsafkastskat

19. Investeringsafkast overført til livsforsikringsvirksomhed

20. Andre indtægter

21. Andre omkostninger

IV. RESULTAT FØR SKAT

22. Skat

V. ÅRETS RESULTAT

Bilag 6

Begreber som anvendes af tværgående pensionskasser

Begreberne i kolonne 2 anvendes af tværgående pensionskasser i stedet for de overført i kolonne 1 anførte begreber fra bekendtgørelsens tekst, jf. § 1, stk. 2.

Kolonne 1	Kolonne 2
Præmier	Medlemsbidrag
Forsikringsmæssige hensættelser	Pensionsmæssige hensættelser
Livsforsikringshensættelser	Pensionshensættelser
Forsikringsydelse	Pensionsydelse
Forsikringsvirksomhed	Pensionsvirksomhed
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	Pensionsmæssige driftsomkostninger
Forsikringsteknisk resultat	Pensionsteknisk resultat
Tilbagekøb	Udtrædelsesgodtgørelser
Forsikringstagere	Medlemmer
Bonuspotentiale på fremtidige præmier	Bonuspotentiale på fremtidige medlemsbidrag
Bonuspotentiale på fripolicydelser	Bonuspotentiale på hvilende pensioner
Forsikringsrisikoresultat	Risikoresultat
Forsikringstagerkapitalgrad	Medlemskapitalgrad
Ejerkapitalgrad	Egenkapitalgrad

Bilag 7

Måling af grunde og bygninger til dagsværdi

1. I henhold til bekendtgørelsens § 57 skal grunde og bygninger måles til dagsværdi. Dette bilag beskriver metoderne til bestemmelse af dagsværdien. "Grunde og bygninger" betegnes "ejendomme".

2. Hvis en ejendom tilhører en ensartet gruppe af ejendomme, der regelmæssigt handles til offentliggjorte priser, skal ejendommens dagsværdi fastsættes på grundlag heraf. Dette kan være tilfældet for mindre ejendomme, hvis dagsværdi følgelig kan fastsættes til de offentliggjorte priser, jf. pkt. 12. I de fleste tilfælde vil en ejendoms dagsværdi dog skulle beregnes ved anvendelse af anerkendte målingsmetoder, jf. pkt. 3.

3. En ejendoms dagsværdi kan beregnes:

- a) på grundlag af afkastmetoden, som beskrevet i pkt. 4-7, eller
- b) på baggrund af "discounted cash flows" (DCF-metoden), som beskrevet i pkt. 8-11,

4. Afkastmetoden: En ejendoms dagsværdi fremkommer på baggrund af ejendommens driftsafkast og et til ejendommen knyttet forrentningskrav (afkastprocent).

Dagsværdien er lig med driftsafkastet ganget med 100 og divideret med afkastprocenten svarende til nutidsværdien af en uendelig annuitet.

Den fremkomne dagsværdi må eventuelt korrigeres, jf. pkt. 7.

En ejendoms driftsafkast opgøres efter reglerne i pkt. 5,

En ejendoms forrentningskrav (afkastprocent) fastsættes efter reglerne i pkt. 6.

5. En ejendoms driftsafkast fremkommer således:

- + lejeindtægt
- vedligeholdelsesomkostninger
- administrationsomkostninger
- driftsomkostninger
- = driftsafkast

Alle de nævnte størrelser opgøres på årsbasis.

Lejeindtægten indgår som udgangspunkt med den faktiske lejeindtægt i den kommende 12 måneders periode i henhold til indgåede lejekontrakter.

Hvis det må vurderes, at den kontraktfastsatte leje afviger væsentligt (+/- 10 pct.) fra markedslejen, jf. nedenfor, skal markedslejen dog anvendes i stedet for den kontraktfastsatte leje.

I særlige tilfælde kan en kontraktfastsat leje, uanset markedslejen, indgå som lejeindtægt. Sådanne tilfælde foreligger, når lejeren kan anses for at være solid, og der foreligger en uopsigelig langtidslijekontrakt, hvorunder lejer har forpligtet sig til ikke at kræve lejen nedsat i en periode på mindst 10 år regnet fra opgørelsestidspunktet.

Ved markedsleje forstås den leje, som de pågældende arealer må antages at kunne (gen)udlejes til inden for en tidshorisont på 6 måneder, fastsat under hensyntagen til kendskabet til de seneste indgåede lejekontrakter for og udbuddet af tilsvarende arealer med hensyn til beliggenhed, art, størrelse, kvalitet, udstyr og vedligeholdelsesstand. I særlige tilfælde, eksempelvis når der er tale om større domicilejendomme med kun én lejer, kan der opereres med en længere (gen)udlejningshorisont på indtil 12 måneder.

For uudlejede arealer indgår en skønnet markedsleje i lejeindtægten. For arealer, som virksomheden selv benytter, fastsættes en skønnet markedsleje, der indgår i lejeindtægten.

Vedligeholdelsesomkostninger indgår med de gennemsnitlige årlige omkostninger, der skal anvendes for at holde ejendommen i normal vedligeholdelsesstand.

Administrations- og driftsomkostninger indgår som udgangspunkt med de budgetterede omkostninger for den kommende 12 måneders periode. I tilfælde hvor omkostningerne ikke afholdes i form af honorar til en ejendomsadministrator, der er uafhængig af virksomheden, estimeres omkostningerne ud fra, hvad der ville skulle betales til en ejendomsadministrator på markedsbaserede vilkår.

Prioritetsrenter må ikke indgå i driftsomkostningerne.

6. En ejendoms forrentningskrav fastsættes således, at dette efter bedste skøn og under hensyn til den pågældende ejendoms særlige forhold svarer til de forrentningskrav, som afspejles i de handler, der har fundet sted på ejendomsmarkedet op til vurderingstidspunktet.

Forrentningskravet for en ejendom afhænger af generelle samfundsøkonomiske forhold samt af forhold, der er specifikke for den pågældende ejendom.

De generelle samfundsøkonomiske forhold er væsentligst obligationsrenten, konjunktursituationen, inflationen og den forventede udvikling heri.

De specifikke forhold ved den enkelte ejendom, der influerer på forrentningskravet, er forhold, der påvirker sikkerheden for, at ejendommens afkast vil kunne opretholdes.

Disse særlige forhold er især:

- a) ejendomstype og anvendelsesmuligheder (beboelse, kontor, butik,
- b) industri, lager osv.)
- c) beliggenhed
- d) indretning og vedligeholdelsesstand
- e) lejekontraktens løbetid, lejereguleringsklausuler og lejerens bonitet

Andre særlige forhold ved den enkelte ejendom kan influere på størrelsen af forrentningskravet.

7. Det vil ofte være nødvendigt at korrigere den værdi, der fremkommer på baggrund af ovennævnte driftsafkast og forrentningskrav.

Det drejer sig om følgende tillæg og fradrag:

Tillæg for forudbetalinger og deposita.

Der kan foretages tillæg svarende til kapitalværdien af afkastet af de indestående beløb.

Tillæg for merleje.

Er den lejeindtægt (markedsleje), der indgår i beregningen nedsat i forhold til den faktiske lejeindtægt på vurderingstidspunktet, jf. pkt. 5, kan nutidsværdien af "merlejen" i perioden frem til det forventede tidspunkt for lejenedsættelse tillægges.

Fradrag for uudlejede arealer.

Leje for uudlejede arealer, der indgår i lejeindtægten efter pkt. 5, skal fradrages for en periode frem til det tidspunkt, hvor arealerne forventes udlejet.

Fradrag for mindreleje.

Er den lejeindtægt (markedsleje), der indgår i beregningen forhøjet i forhold til den faktiske lejeindtægt på vurderingstidspunktet, jf. pkt. 5, skal nutidsværdien af "mindrelejen" i perioden frem til det forventede tidspunkt for lejeforhøjelse fradrages.

Fradrag for udskudte vedligeholdelsesarbejder.

Hvis der forestår større vedligeholdelsesarbejder, som ikke dækkes af de gennemsnitlige vedligeholdelsesomkostninger, der indgår i beregningen efter pkt. 5, skal udgifterne hertil fradrages.

Fradrag for nødvendige udgifter til indretning.

Hvis udlejning af et udlejet areal til en lejeindtægt, der indgår i beregningen efter pkt. 5, forudsætter indretning og istandsættelse efter lejers behov, skal udgifterne hertil fradrages.

8. DCF-metoden: En ejendoms dagsværdi fremkommer som nutidsværdien af de fremtidige betalinger, som ejendommens besiddelse medfører, jf. pkt. 11. De fremtidige betalinger fastsættes som de estimerede betalinger i en planlægningsperiode, jf. pkt. 9, samt en terminalværdi, jf. pkt. 10.

9. Der fastsættes en planlægningsperiode for ejendommen, der mindst skal være på 5 år. Planlægningsperioden er normalt på 5-10 år. Indtægter og omkostninger skal estimeres for hvert enkelt år i den valgte planlægningsperiode. I betalingsstrømmen indgår de i pkt. 5 anførte indtægter og omkostninger. Det enkelte års indtægter og omkostninger fastsættes ud fra realistiske forventninger til, hvorledes de i planlægningsperioden vil være fordelt under hensyn til eksisterende lejekontrakter, fraflytninger, tomgang, vedligeholdelsesomkostninger, administration, inflation osv.

10. Terminalperioden er perioden efter udløbet af planlægningsperioden, og terminalåret er det første år i terminalperioden. Terminalværdien af ejendommen er den beregnede dagsværdi i terminalåret. Ud fra en antagelse om, at betalingsstrømmen vil være konstant i terminalperioden, beregnes terminalværdien efter afkastmetoden som beskrevet i pkt. 4. Den konstante årlige betalingsstrøm svarer til det forventede driftsafkast i terminalåret opgjort i overensstemmelse med pkt. 5. Terminalværdien reguleres eventuelt efter reglerne i pkt. 7.

11. De enkelte års betalingsstrøm i planlægningsperioden samt terminalværdien tilbagediskonteres med en diskonteringsrente, som består af det på ejendommen fastsatte forrentningskrav opgjort i overensstemmelse med pkt. 6 med et tillæg svarende til den inflationsforventning, som er indregnet i udviklingen i de løbende indtægter og omkostninger.

12. For mindre ejendomme som enfamiliehuse, ejerlejligheder og sommerhuse kan den seneste offentlige ejendomsvurdering anvendes som dagsværdien, med mindre dette i det konkrete tilfælde er åbenlyst misvisende.

13. Fastsættelsen af ejendommens dagsværdi, herunder fastsættelse af de elementer, der i henhold til ovenstående indgår ved beregningen af dagsværdierne, kan basere sig på en ekstern eksperts vurdering. De foretagne vurderinger samt det forhold, at beregningerne baserer sig på et relevant datagrundlag vil dog i alle tilfælde være selskabsledelsens (direktions og bestyrelses) ansvar. Ansvar for vurderingen kan ikke overlades til eksterne eksperter.

Bilag 8

Diskonteringsatser ved måling af forsikringsforpligtelser

Bilag 9

Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for livsforsikrings- og investeringskontrakter

I femårsoversigten angives i skematisk form hovedtal for regnskabsåret samt tilsvarende tal for de forudgående 4 regnskabsår.

Femårsoversigten skal mindst indeholde følgende hovedtal:

1. Præmier.
2. Forsikringsydelse.
3. Investeringsafkast
4. Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt.
5. Resultat af genforsikring
6. Forsikringsteknisk resultat.
7. Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring
8. Årets resultat.
9. Forsikringsmæssige hensættelser f.e.r., i alt.
10. Egenkapital, i alt.
11. Aktiver, i alt

Femårsoversigten skal endvidere indeholde følgende nøgletal:

1. Afkast før pensionsafkastskat.
2. Afkast efter virksomhedens pensionsafkastskat.
3. Omkostningsprocent af præmier
4. Omkostningsprocent af hensættelser.
5. Omkostninger pr. forsikret.
6. Omkostningsresultat.
7. Forsikringsrisikoresultat.
8. Bonusgrad.
9. Forsikringstagerkapitalgrad.
10. Ejerkapitalgrad.
11. Overdækningsgrad.
12. Solvensdækning.
13. Egenkapitalforrentning før skat.
14. Egenkapitalforrentning efter skat.
15. Forrentning af de forsikringsmæssige hensættelser før skat.
16. Forrentning af medlemskonti før skat.
17. Forrentning af ansvarlig lånekapital før skat.
18. Forrentning af særlige bonushensættelser af type A før skat.
19. Forrentning af særlige bonushensættelser af type B før skat.

Beregning af nøgletal i femårsoversigten

1. Afkastnøgletallene beregnes efter følgende formler:

$$\text{Afkast før pensionsafkastskat } (N_1) = \frac{A}{V^{\text{primo}} + \frac{1}{2} \sum_i C_i + \sum_j D_j \left(\frac{365 - k_j}{365} \right)}$$

$$\text{Afkast efter pensionsafkastskat } (N_2) = \frac{A - X}{V^{\text{primo}} + \frac{1}{2} \sum_i C_i + \sum_j D_j \left(\frac{365 - k_j}{365} \right)}$$

De størrelser, der indgår i formlerne, er defineret som følger:

A samlet investeringsafkast i henhold til resultatopgørelsen svarende til summen af resultatposterne 2, 3, 9, 10 og 11, jf. bilag 1, med fradrag af investeringsafkastet på unit-linked kontrakter. Resultater i datterselskaber skal indgå i investeringsafkastet før fradrag af selskabsskat, uanset at datterselskabernes selskabsskat som følge af sambeskatning er udgiftsført hos moderselskabet.

C indbetalinger (eller udbetalinger med negativt fortegn), dvs. præmier, forsikringsydelse, omkostninger, PAL-skat og skat m.v., der forudsættes indbetalt jævnt løbende over regnskabsåret. Beløb, der vedrører unit-linked kontrakter, medregnes ikke.

D indbetalinger (eller udbetalinger med negativt fortegn), som nævnt under C, der har karakter af større engangsindbetalinger. Beløb, der vedrører unit-linked kontrakter, medregnes ikke.

V markedsværdien af selskabets/pensionskassens nettoaktiver med fradrag af nettoaktiver tilknyttet unit-linked kontrakter. Det vil sige aktiver i alt fratrukket aktivpost III og 12 samt passivpost II, VI, VII og VIII, jf. bilag 2.

X den udgiftsførte pensionsafkastskat svarende til resultatpost 12, jf. bilag 1, med fradrag af unit-linked kontrakternes andel af skatten.

k Antal dage efter årets begyndelse, hvor den store engangsbetaling eller -udbetaling finder sted.

Er det i det enkelte tilfælde ikke rimeligt at forudsætte, at de løbende nettoindbetalinger er jævnt fordelt over året, må de løbende nettoindbetalinger indgå i formelen på samme måde som større engangsbetalinger (D), eksempelvis således, at de løbende nettoindbetalinger indregnes dagligt eller månedsvis i overensstemmelse med de faktiske daglige/månedlige nettoindbetalinger. Den anvendte beregningsmåde med hensyn til de løbende nettoindbetalinger skal oplyses i regnskabet.

2. Omkostnings- og resultatnøgletallene, jf. § 36, stk. 3, nr. 3-7, beregnes efter følgende formler:

$$\text{Omkostningsprocent af præmier } (N_3) = \frac{O}{P}$$

$$\text{Omkostningsprocent af hensættelser } (N_4) = \frac{O}{\frac{1}{2}(H^{\text{primo}} + H^{\text{ultimo}})}$$

$$\text{Omkostninger pr. forsikret } (N_5) = \frac{O}{\frac{1}{2}(F^{\text{primo}} + F^{\text{ultimo}} + Q^{\text{primo}} + Q^{\text{ultimo}} + 0,1(G^{\text{primo}} + G^{\text{ultimo}}))}$$

$$\text{Omkostningsresultat } (N_6) = \frac{T - O}{\frac{1}{2}(H^{\text{primo}} + H^{\text{ultimo}})}$$

$$\text{Forsikringsrisikoresultat } (N_7) = \frac{R}{\frac{1}{2}(H^{\text{primo}} + H^{\text{ultimo}})}$$

De størrelser, der indgår i formlerne, er defineret som følger:

F antal forsikrede med individuelt tegnede forsikrings- eller investeringskontrakter. Antallet skal fremgå af årsregnskabet, jf. § 82, stk. 2.

G antal forsikrede med gruppelevskontrakter. Antallet skal fremgå af årsregnskabet, jf. § 82, stk. 2.

H summen af de retrospektive hensættelser, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 80 nr. 9, med tillæg af hensættelser for unit-linked kontrakter, passivpost IV, jf. bilag 2.

O årets forsikringsmæssige driftsomkostninger svarende til resultatposterne 8.1 og 8.2, jf. bilag 1.

P årets bruttopræmier inklusive præmier for unit-linked kontrakter svarende til resultatpost 1.1, jf. bilag 1.

Q antal forsikrede med kontrakter, der er tegnet som led i et ansættelsesforhold. Antallet skal fremgå af regnskabet, jf. § 82, stk. 2.

R risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 80 nr. 8. Beregningen skal indbefatte unit-linked kontrakter.

T omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus, jf. § 80, stk. 1, nr. 7. Beregningen skal indbefatte unit-linked kontrakter.

3. Konsolideringsnøgletallene, jf. § 36, stk. 3, nr.8-12, beregnes efter følgende formler:

$$\text{Bonusgrad } (N_8) = \frac{KB}{H_0^{\text{ultimo}}}$$

$$\text{Forsikringstager } (N_9) = \frac{SB + MK}{H_0^{\text{ultimo}}}$$

$$\text{Ejerkapitalgrad } (N_{10}) = \frac{EK + E}{H_0^{\text{ultimo}}}$$

$$\text{Overdækningsgrad } (N_{11}) = \frac{BK - M}{H_0^{\text{ultimo}}}$$

$$\text{Solvensdækning } (N_{12}) = \frac{BK}{M}$$

De størrelser, der indgår i formlerne, er defineret som følger:

BK basiskapital. Beløbet skal fremgå af årsregnskabet, jf. § 91.

E ansvarlig lånekapital, jf. passivpost II, jf. bilag 2.

EK egenkapital svarende til passivpost I, jf. bilag 2.

H₀ summen af de retrospektive hensættelser, jf. § 80 nr. 9. Størrelsen inkluderer ikke hensættelser for unit-linked kontrakter.

KB kollektivt bonuspotentiale svarende til passivpost 8, jf. bilag 2.

M solvensmargenen. Beløbet skal fremgå af årsregnskabet, jf. § 91.

MK medlemskonti.

SB særlige bonushensættelser svarende til passivpost 12, jf. bilag 2.

4. Forrentningsnøgletallene, jf. § 36, stk. 3, nr. 13-19, beregnes efter følgende formler:

Egenkapital forrentning før skat (N_{13}) =

$$\frac{\text{resultat før skat}}{\frac{1}{2}(EK^{\text{primo}} + EK^{\text{ultimo}} - \sum_j K_j) + \sum_j K_j \left(\frac{365 - d_j}{365} \right) + \sum_k U_k \left(\frac{d_k}{365} \right)}$$

Egenkapitalforrentning efter skat (N_{14}) =

$$\frac{\text{årets resultat}}{\frac{1}{2}(EK^{\text{primo}} + EK^{\text{ultimo}} - \sum_j K_j) + \sum_j K_j \left(\frac{365 - d_j}{365} \right) + \sum_k U_k \left(\frac{d_k}{365} \right)}$$

Forrentning af forsikringsmæssige hensættelser før skat (N_{15}) =

$$\frac{FH^{\text{ultimo}} - FH^{\text{primo}} + Z - \sum_i B_i - \sum_j I_j}{FH^{\text{primo}}_{\text{ekskl.}} + \frac{1}{2} \sum_i B_i + \sum_j I_j \left(\frac{365 - k_j}{365} \right)}$$

Nøgletallene *Forrentning af medlemskonti før skat* (N_{16}), *Forrentning af ansvarlig lånekapital før skat* (N_{17}), *Forrentning af særlige bonushensættelser af type A før skat* (N_{18}) og *Forrentning af særlige bonushensættelser af type B før skat* (N_{19}) beregnes analogt til beregningen af *Forrentning af forsikringsmæssige hensættelser før skat* (N_{15}).

De størrelser, der indgår i formlerne, er defineret som følger:

B de samlede bevægelser til og fra de forsikringsmæssige hensættelser som følge af ind- og udbetalinger (præmier, ydelser og omkostninger).

EK egenkapital svarende til passivpost I, jf. regnskabsbekendtgørelsens bilag 2.

FH de forsikringsmæssige hensættelser fratrukket de forsikringsmæssige hensættelser for forsikrings- og investeringskontrakter uden ret til bonus samt for ultimo-opgørelsen med fradrag af årets rente/afkast af særlige bonushensættelser.

$FH^{\text{primo}}_{\text{ekskl.}}$ De forsikringsmæssige hensættelser primo perioden fratrukket de forsikringsmæssige hensættelser for forsikrings- og investeringskontrakter uden ret til bonus samt særlige bonushensættelser

I betyvende ind- og udbetalinger til de forsikringsmæssige hensættelser, der har karakter af større engangsindbetalinger eller -udbetalinger.

K kapitalforhøjelse og -nedsættelse.

U udlodning til ejerne.

Z den pensionsafkastskat, der vedrører forsikrings- og investeringskontrakterne.

d antal dage efter årets begyndelse, hvor udbyttebetalingen henholdsvis kapitalforhøjelsen eller –nedsættelsen finder sted.

k antal dage efter årets begyndelse, hvor den betyvende ind- eller udbetaling finder sted.

Bilag 10

Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for skadesforsikringskontrakter

I femårsoversigten angives i skematisk form hovedtal samt nøgletal for regnskabsåret samt tilsvarende tal for de forudgående 4 regnskabsår.

Femårsoversigten skal mindst indeholde følgende hovedtal:

1. Bruttopræmieindtægter
2. Bruttoerstatningsudgifter
3. Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt.
4. Resultat af genforsikring
5. Forsikringsteknisk resultat.
6. Resultat af investeringsvirksomhed, i alt, efter overførsel af forsikringsteknisk rente.
7. Årets resultat.
8. Afløbsresultat
9. Forsikringsmæssige hensættelser, i alt.
10. Forsikringsaktiver, i alt.
11. Egenkapital, i alt.
12. Aktiver, i alt.

Femårsoversigten skal endvidere indeholde mindst følgende nøgletal:

1. Erstatningsprocent.
2. Omkostningsprocent.
3. Combined ratio.
4. Operating ratio.
5. Relativt afløbsresultat.
6. Egenkapitalforrentning i procent (forholdet mellem årets resultat og årets gennemsnitlige egenkapital, i alt).
7. Solvensdækning (forholdet mellem basiskapital og solvensmargen).

Bilag 11

Specifikation af aktiver

Specifikation af aktiver og deres afkast, jf. § 94.

	Regnskabsmæssig værdi		Nettoinvesteringer	Afkast i % p.a. før pensionsafkastskat og selskabsskat
	Primo	Ultimo		
1. Grunde og bygninger i alt				
1.1 Grunde og bygninger, der er direkte ejet				
1.2 Ejendomsaktieselskaber				
2. Andre dattervirksomheder				
3. Øvrige kapitalandele i alt				
3.1 Børsnoterede danske kapitalandele				
3.2 Unoterede danske kapitalandele				
3.3 Børsnoterede udenlandske kapitalandele				
3.4 Unoterede udenlandske kapitalandele				
4. Obligationer i alt				
4.1 Nominelle obligationer i DKK				
4.2 Indeksobligationer i DKK				
4.3 Obligationer i fremmed valuta				
5. Pantesikrede udlån				
6. Øvrige finansielle investeringsaktiver				

Bilag 12

Regler for udfyldelse af skemaet i bilag 11

1. Linjer i skemaet, der kun indeholder ubetydelige beløb, kan sammendrages med andre linjer.
2. I kolonnen med hovedoverskriften "Nettoinvesteringer" anføres det samlede beløb, der i regnskabsperioden er anvendt til at erhverve den pågældende aktivgruppe med fradrag af de beløb, der er indkommet ved salg fra den pågældende aktivgruppe. Beløbet anføres med minustegn, hvis beløbet indkommet ved salg overstiger det beløb, der er anvendt til erhvervelser.
3. I de 2 kolonner med hovedoverskriften "Markedsværdi" anføres den samlede markedsværdi af den pågældende aktivgruppe henholdsvis ved regnskabsårets begyndelse og ved regnskabsårets udgang.
4. I skemaets sidste kolonne "Afkast i % p.a. før pensionsafkastskat og selskabsskat" anføres det samlede tidsvægtede afkast i procent med en decimal, der i regnskabsperioden er opnået af den pågældende aktivgruppe. Det tidsvægtede afkast beregnes principielt ved følgende formel

$$r_T = \prod_{t=1}^T (1 + r_t) - 1$$

hvor r_T er periodens samlede tidsvægtede afkast, og r_t er afkastene i delperioder, der afgrænses hver gang, der sker en betaling til eller fra porteføljen. Det tidsvægtede afkast kan opgøres tilnærmet ud fra afkastet i faste delperioder, f.eks. afkast pr. måned eller en kortere periode. Den anvendte metode oplyses i tilknytning til skemaet.

5. Det afkast, der indgår ved beregning af afkastprocenten, jf. pkt. 4 ovenfor, skal være opgjort før pensionsafkastskat, selskabsskat og omkostninger, jf. dog pkt. 9 nedenfor.
6. Værdien af investeringsforeningsbeviser samt andele i investeringsfællesskaber og afledte finansielle instrumenter indgår i de enkelte linjer efter de underliggende aktivers karakter. Investeringsfællesskaber omfatter kommanditselskaber, partnerselskaber og interessentskaber m.v., som er oprettet med det formål at skabe en juridisk ejerform for finansielle investeringer, der foretages i fællesskab med andre investorer.
7. I linje 1 indgår summen af aktiverne i linje 1.1 og linje 1.2
8. I linje 1.1 indgår samme aktiver som i balanceskemaets aktivpost 1, jf. bilag 2.
9. I linje 1.2 indgår ejendomsdatterselskaber samt øvrige kapitalandele, som selskabet i praksis betragter som ejendomsinvesteringer. Afkastprocenten for ejendomsdatterselskaber og øvrige kapitalandele beregnes på grundlag af det pågældende selskabs overskud før skat.
10. I linje 2 indgår dattervirksomheder, der ikke indgår i linje 1.2. Afkastprocenten for dattervirksomheder beregnes på grundlag af dattervirksomhedernes overskud efter skat, uanset om skatten som følge af sambeskatning er udgiftsført hos moderselskabet.
11. I linje 3 indgår kapitalandele, der ikke indgår i linjerne 1.2 eller 2. Aktiverne skal svare til summen af de aktiver, der indgår i linjerne 3.1, 3.2, 3.3 og 3.4.

12. I linje 4 indgår obligationer. Aktiverne skal svare til summen af aktiverne i linjerne 4.1, 4.2 og 4.3.
13. I linje 5 indgår samme aktiver som i balanceskemaets aktivpost 3.5., jf. bilag 2.
14. I linje 6 indgår investeringsaktiver, herunder genforsikringsdepoter, som ikke indgår i en af de foregående linjer. Endvidere indgår aktiver opført i balancen under *Tilgodehavender* (aktivpost IV, jf. bilag 2) og under *Andre aktiver* (aktivpost V, jf. bilag 2), når det drejer sig om aktiver, der giver et afkast, eksempelvis rentebærende anfordringstilgodehavender.

Bilag 13

Specifikation af kapitalandele, herunder kapitalandele i investeringsforeninger

Beholdning procentvis fordelt på brancher og regioner, jf. § 95

	Danmark	Øvrige Europa	Nord-amerika	Syd-amerika	Japan	Øvrige Fjern-østen	Øvrige lande	Ikke fordelt	I alt
Energi									
Materialer									
Industri									
Forbrugsgoder									
Konsumentvarer									
Sundhedspleje									
Finans									
IT									
Telekommunikation									
Forsyning									
Ikke fordelt									
I alt									

Bilag 14

Regler for udfyldelse af skemaet i bilag 13

1. Brancheinddelingen baseres på den brancheinddeling som anvendes af Københavns Fondsbørs. Kapitalandele der ikke er noteret på Københavns Fondsbørs indpasses i de relevante kategorier.
2. Værdien af investeringsforeningsbeviser og afledte finansielle instrumenter indgår i de enkelte linjer efter de underliggende aktivers karakter. Kendes branchen ikke for de underliggende aktiver opføres disse under "Ikke fordelt".
3. Indplaceringen af en kapitalandel i en region skal baseres på registreringslandet for det selskab, hvori der ejes en kapitalandel. Kendes registreringslandet ikke for de underliggende aktiver opføres disse under "Ikke fordelt".
4. Øvrige Europa omfatter følgende lande: Øvrige EU-lande, samt Island, Norge og Schweiz.
5. Nordamerika omfatter følgende lande: Canada, USA og Mexico.
6. Sydamerika omfatter følgende lande: Argentina, Brasilien, Chile, Colombia, Peru, Paraguay, Uruguay, Ecuador, Bolivia og Venezuela.
7. Øvrige Fjernøsten omfatter følgende lande: Hong Kong, Kina, Singapore, Indonesien, Philipinerne, Korea Malaysia, Taiwan og Thailand.
8. Øvrige lande omfatter alle andre lande.

Bilag 15

Skema til følsomhedsoplysninger for livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser

Hændelse	Maksimum påvirkning af kollektivt bonuspotentiale/bonuspotentiale på fripolicydelser i 1.000 kr.	Minimum påvirkningen af basiskapitalen i 1.000 kr.
Rentestigning på 0,7 pct. point		
Rentefald på 0,7 pct. point		
Aktiekursfald på 12 pct.		
Ejendomsprisfald på 8 pct.		
Valutakursændring med ½ pct. sandsynlighed på 10 dage		
Tab på modparter på 8 pct.		
Fald i dødelighedsintensiteten på 10 pct.		
Stigning i dødelighedsintensiteten på 10 pct.		
Stigning i invalideintensiteten på 10 pct.		

Skemaet udfyldes i overensstemmelse med vejledningerne til de indberetninger om effekterne af risici, som virksomhederne skal foretage til Finanstilsynet.

I kolonnen til angivelse af "Minimum påvirkning af basiskapitalen" anfører virksomhederne den samlede effekt, som den pågældende hændelse vil have på basiskapitalen efter beregning af hændelsens samlede indvirkning på aktiver og forpligtelser.

I kolonnen til angivelse af "Maksimum påvirkning af kollektivt bonuspotentiale/bonuspotentiale på fripolicydelser" anfører virksomhederne den hertil svarende samlede påvirkning af hændelsen på summen af kollektivt bonuspotentiale og bonuspotentiale på fripolicydelser. Dvs. i kolonnen anføres såvel summen af ændringer i bonuspotentiale på fripolicydelser som følge af den pågældende hændelses indvirkning på værdien af de garanterede fripolicydelser som ændringer i kollektivt bonuspotentiale og bonuspotentiale på fripolicydelser som følge af disponering af det realiserede resultat.

Fordelingen af en hændelses indvirkning på bonuspotentiale og basiskapital foretages i overensstemmelse med de regler om fordeling af det realiserede resultat, som selskabet har anmeldt til Finanstilsynet. Hvis de regler for fordeling af realiserede resultater, som selskabet har anmeldt, giver valgmuligheder med hensyn til fordeling, vælges ved beregningen den påvirkning, der er mest gunstig for størrelsen af basiskapitalen inden for rammerne af de anmeldte regler.

Påvirkningen af de enkelte hændelser i skemaet beregnes ud fra en alt-andet-lige-betragtning ud fra den ultimobalance, der er oplyst i regnskabet. Det forudsættes, at de enkelte hændelser indtræder som øjeblikkelige begivenheder – og ikke over tid – hvorved en eventuel merforrentning til egenkapitalen (driftsherretillæg) ikke får indvirkning på fordelingen.

Bilag 16

Skema til følsomhedsoplysninger for skadesforsikringsvirksomheder

Hændelse	Påvirkningen af egenkapitalen i 1.000 kr.
Rentestigning på 0,7 pct. point	
Rentefald på 0,7 pct. point	
Aktiekursfald på 12 pct.	
Ejendomsprisfald på 8 pct.	
Valutakursændring med ½ pct. sandsynlighed på 10 dage	
Tab på modparter på 8 pct.	

Skemaet udfyldes i overensstemmelse med vejledningerne til de indberetninger om effekterne af risici, som virksomhederne skal foretage til Finanstilsynet.

I kolonnen til angivelse af "Påvirkning af egenkapitalen" anfører virksomhederne den samlede effekt, som den pågældende hændelse vil have på egenkapitalen efter beregning af hændelsens samlede indvirkning på aktiver og forpligtelser.

Påvirkningen af de enkelte hændelser i skemaet beregnes ud fra en alt-andet-ligebetragtning ud fra den ultimobalance, der er oplyst i regnskabet. Det forudsættes, at de enkelte hændelser indtræder som øjeblikkelige begivenheder – og ikke over tid.